

Dr. Stadler Johanna – Péteri Attila

A SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALA NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK FŐBB JELLEMZŐI 2014 ELSŐ FELÉBEN

MAGYARORSZÁG KÉPVISELETE A SZELLEMI TULAJDON VILÁGSZERVEZETE (WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION, WIPO) KERETÉBEN FOLYÓ NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN

A korábbi évekhez hasonlóan a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) 2014 első felében is ellátta Magyarország képviselét a WIPO bizottságaiban, munkacsoportjaiban és jelentősebb rendezvényein.

Januárban tartották a Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság 20. ülését. Februárban a Szellemi Tulajdonnal, Genetikai Forrásokkal, Hagyományos Tudással és Folklórral Foglalkozó Kormányközi Bizottság 26. ülésén, illetve a Koordinációs Bizottság előkészítő fórumán vettek részt munkatársaink. Márciusban került sor a Koordinációs Bizottság 69. ülésére, valamint a Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Jogi Oltalmával Foglalkozó Állandó Bizottság 31. ülésére. Áprilisban tartották az Új Növényfajták Oltalmára Létrehozott Nemzetközi Unió (UPOV) bizottságainak és Tanácsának üléseit, illetve a Szerzői és Szomszédos Jogok Állandó Bizottságának 27. ülését. Májusban került sor a WIPO tagállamai közgyűlésének 53. sorozatára. Júniusban munkatársaink ellátták Magyarország képviselét a Szabadalmi Együttműködési Szerződés Munkacsoportjának 7. ülésén és a Lisszaboni Rendszer Fejlesztésére Létrehozott Munkacsoport 9. ülésén.

A Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (Standing Committee on the Law of Patents, SCP) 20. ülése, Genf, január 27–31.

Az ülésen a hivatalt az Iparjogvédelmi Jogi Osztály helyettes vezetője képviselte. Az SCP 20. ülése az előző ülésen elfogadott munkaterv szerint zajlott.

A kivételek és korlátozások témakörében a WIPO Titkársága új munkaanyagot készített, kerülve a tárgyalta kivételek és korlátozások (magáncélú használat; tudományos kutatás; gyógyszerkészítés vény alapján; előhasználati jog; átmenőben lévő közlekedési és szállítási eszközök) hatékonysága kapcsán bárminemű értékelés megfogalmazását. Sor került továbbá egy félnapos szemináriumra is a témában.

A szabadalmak minősége napirendi pont alatt a munkamegosztás tárgyában beküldött tagállami észrevételek alapján készült összefoglaló anyagot vitatták meg a delegációk, illetve

több, a fejlett országokat tömörítő „B” csoportba tartozó tagállam újabb javaslatot terjesztett elő. A fejlődő országok továbbra is a „szabadalmak minősége” fogalom kapcsán történő egyetértés kialakításához kötik a további munka lehetőségét. A következő ülésre tényfeltáró tanulmányok készülnek a feltalálói tevékenység, illetve a feltárási követelmény tárgyában.

A szabadalmak és egészségügy tárgyában a kapcsolódó „flexibilitás” tárgyában folytatott eszmecsere a fejlett és a fejlődő országok merev álláspontján nem tudott változtatni. A következő ülésre tanulmány készül a szabadalmi rendszereknek a fejlődő országok gyógyszerrel történő ellátásában játszott szerepéről.

A szabadalmi ügyvivők tudomására jutott bizalmas információk védelme kapcsán a titkárság a jogszabályi rendelkezéseket és a gyakorlati tapasztalatokat is felölelő információk alapján dolgozott ki újabb munkaanyagot. A következő ülésen félnapos szemináriumra kerül sor.

A titkárság új dokumentumot terjesztett elő a technológiatranszfer témakörében, amely a szabadalmi rendszer ösztönző és akadályozó szerepének bemutatására, illetve a tagállamok abszorpciók képességére is kitér. A kérdéskör továbbra is napirenden lesz, a titkárság további, gyakorlati tapasztalatokon alapuló információt vár a tagállamoktól.

A delegációk részéről az egyes napirendi pontok kapcsán a korábban elfoglalt álláspontoknak megfelelő hozzászólások hangzottak el, a bizottság további munkájáról pedig csak hosszas informális egyeztetéseken tudtak megállapodni.

A Szellemi Tulajdonnal, Genetikai Forrásokkal, Hagyományos Tudással és Folklórral Foglalkozó Kormányközi Bizottság (Intergovernmental Committee on Intellectual Property and Genetic Resources, Traditional Knowledge and Folklore, IGC) 26. ülése, Genf, február 3–7.

Az ülésen az SZTNH részéről az Iparjogvédelmi Jogi Osztály vezetője vett részt. A mandátumnak megfelelően az első ülésnap délelőtti ülészaka során nagyköveti szintű találkozóra került sor, amelyen a nagykövetek mellett tagállamonként egy küldött, valamint a bennszülött közösségek képviselői vehettek részt. A vita középpontjában álló kérdéseket az ülés elnökének javaslata alapján a Nemzetközi Iroda által előzetesen köröztetett informális irat tartalmazta.

Az ülés hátralévő részében – a korábbiakban megszokottá vált módon – az ülés elnöke által előzetesen köröztetett munkaprogramnak megfelelően a munka két szálon szerveződött. A valamennyi tárgyalási álláspontot magában foglaló, egységes szerkezetű központi irat plenáris vitája mellett a központi iratot gondozó „facilitator”-ok munkáját segítő informális szakértői csoport alakult, amely a plenáris ülés szünetelése alatt folytatta tevékenységét.

A nagyköveti szintű találkozón a stratégiai jellegű, előzetesen köröztetett kérdések mentén tett felszólalások – a várakozásoknak megfelelően – lényegében három csoportba voltak

sorolhatóak. A fejlődő országok és a bennszülött közösségek érdekeit tükröző nyilatkozatok közös elemeként szerepelt a létrehozandó nemzetközi egyezmény(ek) kötelező jellege, a 2015-ben összehívandó diplomáciai értekezlet, ennek elérése érdekében külön munkacsoport létrehozása és az IGC plenáris ülései közötti rendkívüli ülések megszervezése, valamint a kötelező feltárási követelmény szabadalmi jogba történő bevezetése mint azonnali prioritás a genetikai források és a hagyományos tudás jogellenes felhasználásának megszüntetése érdekében. A fejlett országok érdekeit – kompromisszumok nélkül – tükröző nyilatkozatok közös elemeként szerepelt a létrehozandó nemzetközi egyezmény(ek) nem kötelező jellege, a további hatástanulmányok elkészültének szükségessége, a feltárási követelmény bevezetésével szemben való elzárkózás és a genetikai források, illetve hagyományos tudás jogellenes felhasználásának megszüntetése érdekében az adatbázisokon alapuló ún. defenzív oltalom. A felszólalások harmadik csoportját a köztes álláspontot elfoglaló fejlett országok nyilatkozatai jelentették. Ezek közös elemeként szerepelt a szabadalmi rendszerbe nemzetközi szinten és kötelező jelleggel bevezetendő feltárási követelmény, amely egységesen állapítja meg a genetikai forrást és/vagy hagyományos tudást felhasználó szabadalmi bejelentésekkel kapcsolatban támasztható elvárások maximumát, ugyanakkor megfelelő garanciákat tartalmaz a kialakult szabadalmi jogrend és az innováció védelmében.

Elismeréssel kell kiemelni, hogy az ülés elnökének sikerült a mandátum szerinti egyezmény(ek) létrehozására vonatkozó politikai megegyezés változatlan hiánya ellenére előrelépést elérni a központi irat („*consolidated document*”) koncentráltságának további fokozása és egyes szövegrészeknek a szakértői csoport körében történő tökéletesítése révén.

Az ülés legfőbb eredményét a „*team of facilitators*” gondozásában készült új dokumentum létrehozása és elfogadása jelentette.

A WIPO Koordinációs Bizottságának előkészítő fóruma, Genf, február 4.

Az ülésen a hivatalt az Iparjogvédelmi Jogi Osztály helyettes vezetője képviselte,

A WIPO jelenlegi főigazgatójának (Francis Gurry) mandátuma 2014. szeptember 30-án lejár. Az 1998-ban elfogadott eljárásrend értelmében a Koordinációs Bizottság (amelynek jelenleg Magyarország is tagja) javaslata alapján az általános közgyűlés nevezi ki az új főigazgatót. A Koordinációs Bizottság a 2014. március 6–7-ére kitűzött ülésén – a tagállamok szavazatai alapján – dönt a jelölésről. A döntés előkészítését célozta, hogy a Koordinációs Bizottság tagjait informális ülésre hívták össze a főigazgató-jelöltek meghallgatása céljából.

Az egyes tagállamok kormányzatai a következő személyeket jelölték főigazgatónak:

- Francis Gurry (Ausztrália),
- Geoffrey Onyeama (Nigéria),
- Jüri Seilenthal (Észtország),
- Alfredo Suescum Alfaro (Panama).

Az egyes jelöltek meghallgatása két részből tevődött össze: a jelölt mintegy tízperces prezentációjából, valamint a regionális csoportok és a tagállamok kérdéseinek megválaszolásából. A jelöltek hét azonos kérdést kaptak (a regionális csoportok által javasolt négy-négy kérdésből sorsolással választott ki egyet-egyet a titkárság), a tagállamokra pedig sorshúzás alapján került sor. A kérdések megválaszolására három perc állt rendelkezésre. A jelölteknek mindösszesen 50 percnyi időkeret jutott, a sorrendet sorsolással határozták meg.

Bár a főigazgató-jelöltek meghallgatása céljából összehívott informális ülés összességében hasznosnak bizonyult, jóval átfogóbb képet lehetett volna kapni a jelöltek szakmai felkészültségéről, ha a regionális csoportok kisorsolt kérdései nem ennyire repetitívek. A hét fix kérdés közül négy olyan volt, amely átfedést mutatott, noha az informális egyeztetéseken abban állapodtak meg a tagállamok, hogy ezt mindenképpen el kell kerülni. Az ázsiai és az afrikai csoport, a GRULAC, valamint Kína kérdése lényegében az IP-rendszer és a globális kihívások, illetve a „fejlődési menetrendben” megfogalmazott célok közötti kapcsolat elemzésére irányult.

A nigériai helyettes főigazgató, G. Onyeama jó benyomást tett, szakmailag és a vezetői tapasztalatait tekintve is felkészült jelöltnek tekinthető. Tudatosságát és elkötelezettségét jelzi öt pillérrre épülő víziója, azonban a kérdésekre adott válaszaiból arra lehet következtetni, hogy megválasztása esetén a fejlődési kérdések az eddigieknél is nagyobb hangsúlyt kapnának.

Az észt jelölt, J. Seilenthal magabiztosan lépett fel, azonban esélyeit nagymértékben rontja, hogy kampányának központi eleme a jelenlegi vezetés kritikája, illetve a főigazgató alkalmasságának a megkérdőjelezése. A kérdésekre adott általános, kitérő jellegű válaszaiból egyértelműen megállapítható volt, hogy nincs birtokában a megfelelő szellemi tulajdoni háttérismereteknek.

A panamai nagykövet, Suescum az észt jelölthöz képest a szakmai ismeretek tekintetében jobb benyomást tett, azonban az ő személyes fellépése volt a legkevésbé meggyőző. Egy-két kérdés kapcsán konkrét elképzelésekkel állt elő, máskor pedig a teljes bizonytalanságot lehetett érezni rajta.

Francis Gurry rendkívül meggyőzően teljesített. Mind személyes fellépésével, mind szakmai ismereteivel a mezőny fölé nőtt. Mindez azonban nem kizárólag annak tudható be, hogy a jelenlegi főigazgató ismeri, ismerheti a legjobban a szervezet működésének legapróbb részleteit. Rövid, azonban rendkívül lényegre törő válaszaiból megállapítható volt, hogy szakmai ismereteihez és vezetési tapasztalataihoz nem férhet kétség. Konkrét véleményt és kézzelfogható célokat fogalmazott meg a WIPO nemzetközi normaalkotó tevékenységével és intézményi működésével, az irányítás kérdéseivel kapcsolatban.

A Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Jogi Oltalmával Foglalkozó Állandó Bizottság (Standing Committee on the Law of Trademarks, Industrial Designs and Geographical Indications, SCT) – 31. ülése, Genf, március 17–21.

Az SZTNH képviselőjében a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője vett részt az ülésen, akit ismét megválasztottak az ülést levezető elnök egyik helyettesévé.

Az ülést a WIPO főigazgatója nyitotta meg. Az állandó bizottság napirendre tűzött témái közül a formatervezésiminta-oltalmi eljárások alakításainak harmonizálásáról szóló nemzetközi szerződés tervezetét (*Design Law Treaty, DLT*) kiemelt jelentőségű pontként jelölte meg, egyben hivatkozott arra, hogy ezen oltalmi forma iránt globálisan továbbra is növekszik az ügyfelek érdeklődése, ami az évek óta töretlenül növekedő bejelentési számokban is megjelenik. Külön kitért arra, hogy a formatervezésiminta-oltalom esetében a fejlődő országok ipara különösen érintett, ezért az oltalmi rendszer megerősítésével hatékony támogatást kaphat kreatív szektoruk. A főigazgató bizakodásának adott hangot azzal kapcsolatban, hogy az SCT 31. ülésén folytatott munka a DLT tervezetének továbbfinomításával, így különösen a technikai támogatásokról szóló rendelkezések további megvitatásával megkönnyíti majd a májusi rendkívüli közgyűlés számára a diplomáciai értekezlet összehívásának a kérdésében meghozandó döntést.

A jegyzőkönyv elfogadását követően a regionális és a csoportkoordinátorok általános nyilatkozatukat terjeszthették elő, amelyek mindegyike kilátásba helyezte a DLT tárgyában a diplomáciai értekezlet összehívását. Az Afrikai Csoport és kisebb mértékben az Ázsiai Csoport ugyanakkor világossá tette, részükről a diplomáciai konferencia összehívásának a feltétele a továbbiakban is az, hogy a DLT külön cikk formájában tartalmazza a technikai segítségnyújtásról szóló rendelkezéseket. A „B” csoport válaszában azzal reagált, hogy késznek látja a tervezeteket arra, hogy diplomáciai konferencia összehívását javasolja, és továbbra is nyitott a technikai támogatásokról szóló kérdések megvitatására. A közép-európai és balti államokat tömörítő CEBS, a latin-amerikai és karibi országokat egyesítő GRULAC, illetve a kelet-európai országok által alkotott CACEEC csoport flexibilitást jelzett a technikai segítségnyújtással foglalkozó rendelkezés formájának kérdésében.

Az érdemi napirendi pontok között az SCT elsőként a formatervezésiminta-oltalmat, pontosabban a DLT tervezeteit vitatta meg. A levezető elnök javaslata alapján a plénum azokat a rendelkezéseket tekintette át, ahol alternatívák, illetve lábjegyzetbe foglalt egyéni, de mások által eddig nem támogatott javaslatok szerepelnek a tervezetben.

A technikai segítségnyújtás tárgyában a levezető elnök ismertette a korábbi ülésen ki-munkált rendelkezés szövegét, aminek egyes bekezdései kapcsán külön-külön ismertették a tagállamok az észrevételeiket. Ezt követően a plenáris ülésen kívül, az elnök által összehívott informális egyeztetés formájában folytatták tovább a munkát az országcsoportok koordinátorai és egyéb érdekelt államok képviselői. A kétszer fél napot átölelő egyeztetés kapcsán számos kérdésben sikerült a szöveget továbbfejleszteni az alternatívák számának

csökkentésével és kompromisszumok azonosításával, továbbá a technikai segítségnyújtás tartalmának és személyi körének pontosabb körülírásával.

Az országnevek védelme napirendi pont alatt a titkárság ismertette a védjegyeljárásokkal összefüggésben készített tanulmányának a kiegészítéseit, majd Jamaica bemutatta javaslatát. A hozzászólók többsége támogatta a témában a munka folytatását annak előrevetítésével, hogy az eredményeket a közös ajánlásba kell majd foglalni, és szükséges a tagállami hivatalok módszertani útmutatójának és értelem szerint eljárási gyakorlatának megfelelő módosítása.

A földrajzi árujelzők napirendi pont alatt Magyarország részletes javaslatot terjesztett elő, amihez még a benyújtás előtt társszerzőként csatlakozott Csehország, Moldávia, Németország, Olaszország és Svájc. A javaslat célja annak feltárása, hogy miként lehetne hatékonyabb oltalmat biztosítani a földrajzi árujelzőknek az internetes *domén*nevek delegálása és az azzal kapcsolatos vitarendezés során.

A magyar javaslatot támogatta Portugália, a CEBS, az Európai Unió és tagállamai, Grúzia, Franciaország, Lengyelország, Románia, az ORIGIN, valamint Ukrajna, míg ellenezte az Amerikai Egyesült Államok. A GRULAC regionális csoport jelezte, hogy az álláspontjuk kialakításához több időre van szükségük. Jamaica – az országnevek védelme mint számukra fontos kérdés érintettsége miatt – pozitívan nyilatkozott a javaslatról. Szingapúr mind az amerikai, mind a magyar javaslatban igényelt tanulmányokat támogatta, mivel szerinte vannak közös elemeik.

Az elnöki összefoglaló földrajzi árujelzőkkel foglalkozó részéből az amerikai delegációval az ülés előtt sikerült egyezséget elérni, hogy a szövegből kikerüljön minden, az amerikai javaslatban kért, illetve a magyar és társszerzők javaslataiban igényelt tanulmányok összemoshatóságára utaló szövegelem.

Az Új Növényfajták Oltalmára Létrehozott Nemzetközi Unió (UPOV) bizottságainak és Tanácsának tavaszi ülései, Genf, április 10–11.

Az SZTNH képviseletében a Vegyészeti és Agrárkémiai Osztály vezetője vett részt az ülésen.

Az Adminisztratív és Jogi Bizottság (CAJ) 69. ülése

A CAJ áttekintette és megvitatta a Műszaki Bizottság (TC) munkáját, és elfogadta a DUS-vizsgálatokkal, valamint az adatbázisokkal kapcsolatosan előterjesztett dokumentumokat. Ezt követően a CAJ megállapodott abban, hogy az UPOV az alapvetően származtatott fajták (EDV) engedélyezésére vonatkozóan készítsen elő egy olyan dokumentumot, amelyet a következő CAJ-munkacsoporti ülésre előterjesztenek.

A CAJ áttekintette az UPOV információs adatbázisait, és elfogadta a TC javaslatára, hogy a GENIE adatbázisban egy UPOV-kódhoz egynél több termény legyen hozzárendelhető, ami jelentősen megkönnyítené a PLUTO adatbázisban történő kereshetőséget.

Az UPOV továbbra is erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a tagállamok megismerhessék egymás munkamódszereit, ezen belül azt az informatikai/szoftveres hátteret, amely a munkát megkönnyíti és esetleg egymás rendelkezésére bocsátható. Ennek kapcsán a CAJ elfogadta azt a javaslatot, miszerint a tanács 2014 októberében megtartásra kerülő 88. ülése a TC egyes résztvevői részére körlevelet bocsátanak ki, amelyben ezen tagállamokat arra kéri, hogy ismertessék az általuk használt szoftvereket, amelyek esetlegesen a többi tagállam rendelkezésére bocsáthatóak.

Az elektronikus bejelentési rendszerekkel kapcsolatban a CAJ elfogadta a TC jelentését az elkészült prototípusról.

A CAJ áttekintette a műszaki csoportok (TG) munkájára vonatkozó dokumentumokat, különös tekintettel a DUS-vizsgálatok gyakorlatára, valamint a vizsgálat során esetlegesen alkalmazandó molekuláris technikákra.

Az Egyeztető Bizottság (CC) 87. ülése

A CC előzetesen áttanulmányozta és véleményezte az Afrikai Regionális Szellemitulajdonvédelmi Hivatal (ARIPO) által beterjesztett, az 1991-es UPOV-egyezménnyel összhangban lévő növényfajta-oltalmi törvénytervezetet. Áttekintette ezzel kapcsolatban az APBEBES (*Association for Plant Breeding for the Benefit of Society*) által tett észrevételeket. A CC meghallgatta az ARIPO képviselőjét is a törvénytervezettel, illetve az abban a CC által kifogásolt részekkel kapcsolatban. Végül a CC a tanács elé terjeszhetőnek ítélte a törvénytervezetet, és a néhány értelemzavaró elem javítását követően elfogadásra javasolta azt.

A CC megvitatta a Nemzetközi Vetőmagszövetség (*International Seed Federation*) által felvetett alábbi kérdéseket:

- nemzetközi bejelentési rendszer,
- UPOV minőségbiztosítási program,
- központosított vizsgálati eljárás a növényfajta-oltalmi ügyekben.

A CC nyugtázta és üdvözölte a már megindult, illetve a közeljövőben tervezett távoktatási programokról szóló beszámolót, valamint egyetértett abban, hogy a távoktatási programot két részre kell bontani, amelyből az egyik rész az oltalomszerzéssel kapcsolatos tudnivalókat, míg a másik rész a DUS-vizsgálatokkal kapcsolatos ismereteket tartalmazza.

Az UPOV Tanács (C) 31. rendkívüli ülése

A tanács a CAJ és a CC által elé tárt dokumentumokat vitatta meg. Úgy döntött, hogy az ARIPO által előkészített növényfajta-oltalmi törvénytervezet összhangban áll az UPOV-egyezmény 1991-es szövegével, és így a szervezet letétbe helyezheti csatlakozási okmányát.

A tanács üdvözölte a TC által elfogadott, a DUS-vizsgálatokra vonatkozó módszertani útmutatóban végrehajtott módosításokat, amelyek az UPOV honlapján is hozzáférhetőek, elfogadta továbbá a CC 87. üléséről készült beszámolóját.

A Szerzői és Szomszédos Jogokkal Foglalkozó Állandó Bizottság (Standing Committee on Copyright and Related Rights, SCCR) 27. ülése, Genf, április 28–május 2.

Az ülésen a Szerzői Jogi Főosztály helyettes vezetője és a Nemzetközi Szerzői Jogi Osztály jogi ügyintézője képviselte az SZTNH-t.

Az Európai Unió tagállamai az Európai Bizottság vezetésével, a kelet- és közép-európai, valamint a balti államok regionális csoportja (CEBS) Csehország vezetésével egyeztetette az országcsoportok álláspontját, amelynek a szűkebb körű egyeztetésin a magyar delegáció folyamatosan részt vett. A magyar delegáció konstruktív résztvevője volt azoknak a kétoldalú megbeszéléseknek is, amelyek a CEBS és a műsorsugárzó szervezetek, illetve a könyvtárak és archívumok képviselői, valamint a tartalomipart reprezentáló szervezetek között jöttek létre.

A nyitó felszólalásokban az egyes tagállami regionális csoportok, az Európai Unió és tagállamai tárgyalási készségükről, rugalmasságukról biztosították az SCCR-t. Ezt követően, az ülés első két és fél napján a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló szerződés szövegének javaslata volt a tárgy. Új szövegjavaslat is bemutatásra került: a volt FÁK-tagállamokat is magában foglaló kaukázusi országok regionális csoportja – Grúzia kivételével – prezentálta normaszövegszerű anyagát. A vita során a műsorszolgáltatás egyes formáira nézve a delegációk beszámoltak hazai szabályozásukról azzal a céllal, hogy ezeknek a szerződésbe történő belefoglalásáról állást tudjon foglalni a bizottság.

A CEBS és az EU egyaránt azon az állásponton volt, hogy a tradicionális műsorsugárzó szervezetek védelmének szerződésbe foglalása a védelem minimumát jelenti. A műsorok egyidejű, változatlan formában való továbbközvetítésének, valamint a késleltetett lineáris közvetítés kötelező védelemben részesítéséhez szintén mindkét delegáció ragaszkodott. Az EU felvetette, hogy e kategória alá tartozzon a csaknem egyidejű („*near simultaneous*”) közvetítés is, figyelemmel arra, hogy ez esetben a műsor szolgáltatása nem saját elhatározásból késleltetett, mint a késleltetett lineáris közvetítés esetében, hanem technikai szükségesség indokolja.

A könyvtárakra és archívumokra vonatkozó kivételek és korlátozások témájában készült szöveg egésze részletesen megvitatásra került, aminek során számos delegáció (elsősorban az afrikai csoport, a GRULAC-országok) újra kiemelte a védelem elsődlegességét, javasolva egy jogi kötőerővel rendelkező nemzetközi dokumentum létrejöttét. A vonatkozó dokumentum jelenlegi szövegezésére nézve India több fejlődő ország támogatásával újfent javasolta, hogy annak törzsszövegében kizárólag jogi kötőerővel bíró szabályozás szerepeljen, a dokumentum fennmaradó részét (kommentárok, javaslatok) pedig annak mellékletébe

helyezzék át. A jogi kötőerővel bíró szövegjavaslatok és kommentárok szétválasztását sem az EU, sem a „B” csoport, sem pedig a CEBS nem támogatta.

Az oktatással és kutatással kapcsolatos kivételek és korlátozások témájának megvitatására az ülésen csak nagyon kevés idő maradt, így a témához hozzászólók csak általános jelleggel, röviden elismélték korábbi álláspontjukat.

A látáskárosultak és az olvasási képességükben korlátozott személyek nyomtatott művekhez való hozzáféréseinek elősegítését célzó nemzetközi szerződés (Marrakesh-i Szerződés) Európai Unió nevében történő aláírására 2014. április 30. napján került sor az SCCR keretében. A Marrakesh-i Szerződést aláírta India, Franciaország és Görögország is.

Az elnöki összefoglaló tárgyalásai elhúzódtak. Míg a műsorsugárzó szervezetek védelmének bevezetését célzó nemzetközi szerződésre vonatkozó tárgyalások helyzetét leíró részben sikerült egyetértésre jutni, addig a könyvtárakkal, archívumokkal kapcsolatos kivételek és korlátozások témája tekintetében a tárgyalások elakadtak.

A WIPO-tagállamok közgyűléseinek 53. sorozata (Assemblies of the Member States of WIPO: Fifty-Third Series of Meetings), Genf, május 8–9.

Az üléseken a hivatalt az elnök és az Iparjogvédelmi Jogi Osztály helyettes vezetője képviselte.

A közgyűlések két érdemi napirendi pontot tárgyaltak.

A WIPO főigazgatójának kinevezése

A WIPO jelenlegi főigazgatójának (Francis Gurry) mandátuma 2014. szeptember 30-án lejár. Az 1998-ban elfogadott eljárásrend értelmében a Koordinációs Bizottság javaslata alapján az általános közgyűlés nevezi ki az új főigazgatót. A Koordinációs Bizottság 2014. március 6-án megtartott 69. ülésén a tagállamok konszenzusra jutottak abban, hogy ismét Francis Gurryt javasolják a főigazgatói posztra.

A tagállamok képviselői – a Koordinációs Bizottság javaslatának megfelelően – közfelkiáltással, egyhangúlag újraválasztották Francis Gurryt a főigazgatói posztra. A főigazgató mandátuma a 2014. október 1. és 2020. szeptember 30. közötti hatéves időszakra szól. A döntés magyar szempontból sikerként könyvelhető el, hiszen a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – a Külügyminisztériummal egyetértésben – a jelenlegi főigazgató újraválasztását támogatta. Szaktudása és vezetői tapasztalatai, valamint az, hogy a WIPO nemzetközi normaalkotó tevékenységével és intézményi működésével kapcsolatban kézzelfogható célokat fogalmazott meg, egyértelműen alkalmassá teszik az újabb mandátum kitöltésére. A főigazgató újraválasztását a magyar delegáció külön hozzászólásban üdvözölte.

Diplomáciai értekezlet összehívása a Design Law Treaty (DLT) elfogadása érdekében

A WIPO közgyűlése a 2013. december 10. és 12. között megtartott 44. (23. rendkívüli) ülésén – hosszas informális egyeztetéseket követően – felkérte a Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Oltalmával Foglalkozó Állandó Bizottságot (SCT), hogy 31. ülésén véglegesítse a *Design Law Treaty* (DLT) tervezetének szövegét annak érdekében, hogy a rendkívüli WIPO-közgyűlés dönthessen a diplomáciai értekezlet 2014. évre történő összehívásáról. Pozitív döntés esetén sor kerülhetett volna a diplomáciai értekezletet előkészítő bizottság ülésére is.

Az SCT 31. ülésén az érintett tagállamoknak nem sikerült megállapodásra jutniuk abban, hogy a technikai segítségnyújtásról szóló rendelkezések a megállapodásba foglalt cikk vagy a megállapodáshoz kapcsolódó határozat formájában öltsenek-e testet. Az álláspontok a közgyűlés alatt lefolytatott informális egyeztetéseken sem közeledtek. Az afrikai és az ázsiai csoport kitarzott amellet, hogy a DLT-nek külön cikk formájában kell tartalmaznia ezeket a rendelkezéseket, míg az Egyesült Államok és Kanada továbbra is egy olyan közgyűlési döntést kívánt, amely lehetővé teszi, hogy a diplomáciai értekezleten szülessen megállapodás arról, milyen formában fogadják el a szerződő felek ezeket a szabályokat. A tagállamok így nem tudtak dönteni a diplomáciai értekezlet összehívásáról.

A közgyűlés alatt a Nemzetközi Iroda a Genfben történő megrendezésre tett javaslatot. Az informális egyeztetéseken ebben a politikailag rendkívül érzékeny kérdésben sem sikerült megállapodásra jutni, így a diplomáciai értekezlet időpontja mellett annak helyszíne is kérdéses.

A közgyűlés felkérte az érintett delegációkat, hogy a 2014. szeptemberi közgyűlésig igyekezzenek rendezni a még nyitott kérdéseket, hogy a közgyűlés ezen az ülésen dönthessen a diplomáciai értekezlet összehívásáról.

Az ülés zárása előtt a közgyűlés elnöke arra kérte a regionális csoportokat, hogy tekintsenek el a hozzászólások felolvasásától, és azokat írásban nyújtsák be. A CEBS koordinátorát sikerült meggyőzni arról, hogy – a DLT fontosságára tekintettel – elengedhetetlennek tűnik álláspontunk ismertetése. Végül a tagállamok egyenként is szót kértek, így a magyar hozzászólás is elhangozhatott.

A Szabadalmi Együtműködési Szerződés Munkacsoportjának (Patent Cooperation Treaty Working Group) 7. ülése, Genf, június 10–13.

Az ülésen az SZTNH képviseletében az IJO osztályvezető-helyettese vett részt. Az ülésen magyar szempontból a legfontosabb napirendi pont az új PCT-hatóságok kijelölése tárgyában a titkárság által előterjesztett, a jelenlegi eljárást teljes reformját előirányzó javaslat volt. A javaslat formális szerepet szánt volna a *Meeting of International Authorities*nek (MIA) a kérelmek előzetes megvizsgálása és értékelése során. A magyar delegációnak – a MIA szerepéhez ragaszkodó nagy hivatalok képviselőivel folytatott informális egyeztetések ered-

ményeként – sikerült elérnie, hogy ez a lépés kikerüljön az elfogadott eljárásrendből. A megfelelő jogi érvekkel alátámasztott álláspontunkat a plenáris ülésen számos delegáció támogatta, így többek között a V4-ek, Szingapúr, Norvégia, Svédország, Dánia és az afrikai csoport is.

Az új eljárásrend – amelyet egy ún. „Understanding” formájában 2014 őszén fogadhat el a PCT-unió közgyűlése – a következőkről rendelkezik:

- lehetőleg az adott év márciusának első napjáig kell megküldeni a főigazgatónak a Műszaki Együttműködési Bizottság (PCT/CTC) összehívására irányuló kérelmet;
- a PCT/CTC ülésére a PCT-unió közgyűlést megelőzően legalább három hónappal kell sort keríteni, a PCT-munkacsoport ülésével együtt;
- a PCT/CTC a kijelölési eljárásban immár nemcsak formális, hanem – eredeti mandátumának megfelelően – szakértői szerepet tölt be;
- a kijelölésre vonatkozó hivatalos kérelmet, és az azt alátámasztó dokumentációt legkésőbb a PCT/CTC ülése előtt két hónappal kell megküldeni a WIPO főigazgatója részére.

A Lisszaboni Rendszer Fejlesztésére létrehozott munkacsoport (Working Group on the Development of the Lisbon System) 9. ülése, Genf, június 23–27.

Az ülésen a jogi elnökhelyettes, illetve az Iparjogvédelmi Jogi Osztály osztályvezető-helyetese vett részt a hivatal képviseletében. A magyar delegáció mind a plenáris ülésen, mind az EU koordinációs ülésein aktívan és sikeresen képviselte a magyar álláspontot.

Az ülést megnyitó Francis Gurry főigazgató elismeréssel szót a munkacsoport eddig elért eredményeiről, utalt arra, hogy a Lisszaboni Unió közgyűlése 2013 októberében a Lisszaboni Megállapodás revíziója céljából diplomáciai értekezlet összehívásáról döntött. A főigazgató a WIPO-titkárság díjakra vonatkozó javaslata kapcsán kifejtette, hogy a rendszer önfinanszírozó képességének lehetővé tételére kell törekedni. Ugyanakkor elismerte, hogy a bejelentéseknek a földrajzi sajátosságok miatti korlátozott száma nagymértékben befolyásolja a díjbevételek alakulását. Utalt arra is, hogy a javasolt, a lisszaboni rendszer fenntarthatóságához hozzájáruló megújítási vagy fenntartási díjak bevezetését indokolhatja az is, hogy az oltalom jelentős piaci értéket képvisel.

A munkacsoport ismét dr. Ficsor Mihályt, az SZTNH jogi elnökhelyettesét választotta meg vezető elnöknek, aki a munkacsoport megalakulása óta megszakítás nélkül látja el ezt a feladatot.

A munkacsoport az elnök javaslata alapján az új Lisszaboni Megállapodás szövegének tervezetét fejezetenként, a végrehajtási szabályzat tervezetének vonatkozó rendelkezéseivel együtt vitatta meg. Az elnök utalt a világos mandátum teljesítésének igényére, ismertette a 10. ülés és az ezzel együtt megrendezendő előkészítő bizottság feladatait – technikai előkészítés és a függőben lévő rendelkezések tárgyában egyetértésre jutni. A 6. és a 7. ülés döntött

a revízió irányáról (egyetlen megállapodás az eredetmegjelölésekre és a földrajzi jelzésekre, külön definíció a két oltalmi formára, azonos érdemi feltételek, egyetlen lajstrom, a kormányközi szervezetek csatlakozásának lehetővé tétele). Rámutatott továbbá, hogy a mostani ülés célja azoknak a rendelkezéseknek a világos és egyértelmű meghatározása, amelyekben egyetértés mutatkozik, a 10. ülésen pedig kizárólag azoknak a rendelkezéseknek a megtárgyalására lesz lehetőség, amelyekről a jelen ülésen nem született megállapodás (*pending issues*).

A munkacsoport tagjai, illetve a megfigyelői státuszban lévő tagállamok intenzív szakmai vitát folytattak a tervezetek egyes rendelkezéseiről. Az elnök végül 21 olyan érdemi rendelkezést azonosított, amely további tárgyalást igényel. Ilyen *pending issue* többek között a megállapodás címe, a preambulum szükségessége, a határokon átnyúló földrajzi terület kérdése, a bejelentés benyújtására jogosultak köre, az egyes megfigyelő országok által javasolt fenntartási díjak bevezetésének szükségessége, a tagállami pénzbeli hozzájárulások előírása, az egyéni díjak kérdése, az oltalmazás kötelezettségének vállalását előíró 9. cikk (1) bekezdésének törlésére vonatkozó javaslat, az érvénytelenítési okok kimerítő avagy példálózó jellegű felsorolása, valamint az egyes megfigyelők által javasolt használati kényszerrel kapcsolatos opcionális rendelkezések.

Ugyanígy nem született megállapodás a legalapvetőbb jogi kérdésekről, azaz az oltalom tartalmát szabályozó 11. cikkről, a lajstromozott eredetmegjelölések és földrajzi árujelzők generikussá válását kizáró 12. cikkről, a korábbi védjegyek és az eredetmegjelölések, illetve földrajzi árujelzők koegzisztenciáját szabályozó 13. cikk pedig immár négy (A, B, C és D) alternatív szövegopcióban fog megjelenni.

Külön napirendi pont alatt tárgyaltak a szakértők a Nemzetközi Iroda díjakkal kapcsolatos javaslatáról. A javaslatról döntés nem született, a delegációk többsége támogatóan állt a végrehajtási szabályzat 23. szabályában előírt díjak összegének megemelésére vonatkozó javaslatához, ugyanakkor jelezték, a végleges döntés előtt részletesebb információkat várnak a titkárságtól. A fenntartási díjak bevezetését alapvetően a megfigyelő országok támogatták.

A munkacsoport a következő, 10. ülésén a titkárság által elkészített, az elhangzott észrevételek szerint felülvizsgált tervezetek alapján folytatja a vitát. Elsődleges feladata a szövegek technikai előkészítése a diplomáciai értekezletre, valamint a még vitás kérdésekben történő megállapodás. A 10. ülés margóján kerül sor a diplomáciai értekezletet előkészítő bizottság (*Preparatory Committee*) ülésére.

AZ EURÓPAI SZABADALMI EGYZEMÉNYBŐL (ESZE) FAKADÓ TAGÁLLAMI JOGOK GYAKORLÁSA ÉS KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

Az Európai Szabadalmi Szervezetben (ESZSZ) az SZTNH 2014 első felében is ellátta a magyar kormányzati képviselőket.

Munkatársaink részt vettek az ESZSZ Igazgatótanácsa és annak Elnöksége, illetve Albizottsága, a Szabadalmi Jogi Bizottság, a Technikai és Ügyviteli Bizottság, illetve a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság ülésein, valamint különböző továbbképzéseken.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsa Albizottságának (Select Committee of the Administrative Council, SC) 7. ülése, München, március 26.

A hivatalt a jogi elnökhelyettes, a Jogi és Nemzetközi Osztály vezetője és helyettes vezetője képviselte.

Az egységes szabadalmi oltalomról szóló végrehajtási szabályok tervezete átdolgozott változatának szabályonkénti második olvasatát végezte a bizottság. A szabályok mellett a hozzájuk tartozó indoklás is jelentős változásokon ment keresztül, hiszen azok is a szabályzat elválaszthatatlan részeit képezik majd.

A 7. szabály újítása, hogy az egységes hatály bejegyzésének időpontját azzal a nappal azonosítja, amelyen a kérelmező a 6. szabály szerinti követelményeknek megfelel. Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) döntésének kelte helyett tehát a hiánytalan kérelem beérkezése lesz a bejegyzés időpontjának tekinthető, így a lehető legrövidebb idő telik el a kérelem benyújtása és a bejegyzés időpontja között. A magyar delegáció a bejegyzés fikciós időpontban való meghatározásával kapcsolatban kétségeinek adott hangot, valamint úgy vélte, hogy az 5. szabályra is utalni kellene.

A 8. szabály új változata szerint a licenciadás készségéről szóló nyilatkozat visszavonása addig nem hatályos, amíg az erre tekintettel élvezett díjkedvezmény összegét vissza nem fizették, így tehát a szabadalom megszűnésének szankciója kikerült a tervezetből. A 9. szabályban kisebb technikai módosításokat vezettek át, valamint hozzáadták az ESZE Végrehajtási Szabályzatának (VSZ) fenntartási díjakra vonatkozó egyes rendelkezéseire való hivatkozásokat.

A lemondásról szóló 10. szabály lényegesen egyszerűsödött abból a célból, hogy kompromisszumot alakítsanak ki a különböző nézetek között. Abban a tekintetben ugyanis, hogy milyen rendelkezések az irányadóak erre a jogintézményre az egységes hatályú európai szabadalommal kapcsolatban, eltérnek a vélemények. A tervezet immár egy központosított modellt irányoz elő, amely azonban csupán deklaratív hatályú, ellenőrzés nélküli lajstrombejegyzésekre vezetne az ESZH-nál. A részleges lemondás nem lehetséges, és csak ex nunc hatállyal lehetne ilyen nyilatkozatot tenni.

A 11. szabályban a lemondás kapcsán történt módosítást, illetve technikai jellegű kiigazításokat vezettek át. Egyes aggályok kapcsán az SC elnöke elmondta, hogy a kiegészítő oltalmi tanúsítvány (SPC) új oltalmi szakaszt jelent, tehát a szabály jelenlegi formájában sem érthető úgy, hogy az SPC-k nem hosszabbítanak meg az oltalmat.

A 17. szabály felsorolásából néhány ESZH VSZ-rendelkezést töröltek, mert nem látták a gyakorlati hasznát annak, hogy ezek is alkalmazhatók legyenek az egységes hatály bejegyzésével kapcsolatos eljárásban. Az új (3) bekezdés tisztázza, hogy mit kell „szerződő államok” alatt érteni a *mutatis mutandis* alkalmazás során.

Az igazolásról szóló 19. szabályban a továbbhasználat területi hatályára vonatkozó rész helyére egy semleges megfogalmazás került.

A kompenzációs rendszer kapcsán a beérkezett észrevételek alapján átdolgozott anyag döntéshozatalra előterjesztett dokumentumként szerepelt a napirenden. A kompenzációs mechanizmus finanszírozása kulcsfontosságú kérdés, és amíg nem tudni, milyen modellel kell majd az ennek szentelt viták során számolni, addig nem lehet előkészíteni sem az ezzel kapcsolatos döntéseket.

*Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának (Administrative Council, AC)
139. ülése, München, március 27–28.*

Az ülésen az elnök, a jogi elnökhelyettes, valamint a Jogi és Nemzetközi Főosztály vezetője képviselte a hivatalt.

Az Európai Szabadalmi Hivatal elnökének beszámolója

Az ESZH elnöke elmondta, hogy az AC döntésének megfelelően elnökként a hatékonyság növelésére vonatkozó stratégiai programot hajtja végre, ami öt munkatervet jelent (*roadmaps*). Összefoglalta az elmúlt év kedvező szabadalmaztatási mutatóit: 2,8%-kal nőttek a bejelentések, aminek a hátterét úgy jellemezte, hogy ez különösen az Európán kívüli gazdasági helyzettel függ össze, de persze az ESZH-ba vetett bizalmat is jelenti.

A kooperáció kapcsán elmondta, hogy 23 kooperációs megállapodást írtak alá a nemzeti hivatalokkal. Megemlítette a szabadalmi gépi fordítási projektet, amelyet 2013 végére befejeztek; az ESZE szerződő államainak nyelvei számára (32 nyelv) már elérhetők a három hivatalos nyelvre történő fordítási lehetőségek; ezenkívül csak angolra már működik az orosz, a koreai, a japán és a kínai nyelv fordítása. 44 szabadalmi hivatal használja az EPOQUE-ot a világon. Kiemelte a *Select Committee* (SC) ülését és azt, hogy az ESZH komolyan közreműködik az SC munkájában, vagyis az egységes hatályú európai szabadalom (UPP) bevezetésében.

Az egységes hatályú európai szabadalommal kapcsolatos fejlemények

Az EU soros elnökségét ellátó Görögország delegációja emlékeztetett arra, hogy az SC és a *Preparatory Committee* (PC) dolgozik az egységes hatályú európai szabadalom megvalósításán. A görög elnökség úgy tervezi, hogy a májusi versenyképességi tanácsra előrehaladási jelentést fog készíteni. Kiemelte az üzleti titok kapcsán elért előrehaladást, és jelezte, hogy az első olvasat lezárására számít elnöksége végéig.

A PC elnöke rövid áttekintést adott a munkacsoportokban folyó munkáról. Felhívta a figyelmet arra, hogy a végrehajtási szabályzatot hamarosan közzéteszik, hogy a döntés előtt lehetséges legyen a nyilvános véleményezés. A HR és tréningmunkacsoport előrehaladását bemutatva méltatta a bírák oktatása kapcsán rendezett márciusi budapesti konferenciát és a Tréningközpont megnyitását. Jelezte, igen fontos lenne a helyi és regionális divíziók felállításának szándékáról a tagállami tájékoztatás, mivel ez az információ komoly hatással lesz a bírók számára.

Az SC elnökének beszámolója

Az SC elnöke tájékoztatást adott az előző napi előrehaladásról. Jelezte, hogy elfogadásra került a kompenzációs mechanizmus, de egyelőre a konkrét összegek nélkül, lezárult a végrehajtási szabályzat 2. olvasata, végül elfogadásra került a SC munkaprogramja.

A PCT szerinti nemzetközi kutatási és elővizsgálati szervek (PCT-hatóságok) kinevezése

Az AC elnöke jelezte, hogy a magyar delegáció kérte ennek a napirendi pontnak a felvételét az AC ülésére.

A magyar delegáció felolvasta a visegrádi országok egyeztetett véleményét a WIPO különböző fórumain folyó munka kapcsán. A felszólalás kritikusan nyilatkozott a jelenlegi kinevezési kritériumok és a kinevezési eljárás megreformálására tett javaslatokról. Jelezve a visegrádi országok törekvését a közös PCT-hatóság létrehozására, kérte a többi szerződő állam támogatását, valamint az ESZH részéről a felelős nemzetközi fellépést annak érdekében, hogy a nemzetközi téren folyó munka ne gördítsen további akadályokat a regionális kezdeményezés útjába. A tagállamok hozzászólását követően az ESZH jogi és nemzetközi ügyekért felelős elnökhelyettese elmondta, hogy a cél az, hogy a kinevezési eljárás megfelelően működjön. A PCT-hatóságok megállapodtak, hogy az eljárás javítására törekednek. A PCT-munkacsoport júniusi ülésen kívánják majd megvitatni a javaslatot, amit a PCT-közgyűlés dönthet el, így még az idén lehetséges lesz az új eljárási lépéseknek a bevezetése. Az ESZH reményét fejezte ki, hogy ez nem fogja korlátozni az új PCT-hatóságok kinevezéseit. A magyar delegáció válaszában megköszönte a támogatást. Jelezte, hogy minden olyan kritériumot teljesíteni kíván, ami a kinevezéshez szükséges.

Kiemelést érdemel az ESZH személyi ügyeinek a megvitatása, amelynek során az ESZH jelenlegi elnöke bejelentette, ambicionálja 2015. június végén lejáró mandátumának hároméves meghosszabbítását. A delegációk döntését az elnök az AC következő ülésétől várja.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Technikai és Ügyviteli Bizottságának (Technical and Operational Support Committee, TOSC) 79. ülése, Hága, május 7.

Az SZTNH képviselőjében a Szabadalmi Főosztály vezetője és az Elnökségi Kabinet szakmai főtanácsadója vett részt az ülésen.

Az ESZH vezetése beszámolt arról, hogy 2013-ban további 11 tagországgal írtak alá együttműködési szerződést, amelyek keretében számos projekt valósult meg.

További projektek megvalósulása várható a következő területeken: az Európai Szabadalmi Hálózat (EPN) továbbképzései a nemzeti hivatalok és a PATLIB-irodák munkatársai számára; szabadalmi információtechnológiai szolgáltatások és eszközök: Espacenet és online bejelentések; szabadalmi információk és tudatosságjavító szolgáltatások.

Az ESZH beszámolt az együttműködési program eredményeiről, majd ismertették a továbbfejlesztett munkatervet.

Az ESZH képviselői elmondták, hogy az EPOQUE keresőrendszer új verziójának bevezetése minden tagországban megtörtént. Ehhez folyamatosan technikai segítséget nyújt az ESZH.

Az új „*Internal*” bevezetését követően a hivatal munkatársai az új EPOQUE adatbázis-struktúrájának és logikai adatbázisának a fejlesztésére koncentrálnak. Jelenleg 150 különböző adatbázis mintegy 800 millió rekordját szeretnék az új logikai adatbázisba „*migrálni*”, aminek segítségével lehetővé válik, hogy egy kereséssel az összes adatbázis egyszerre kereshető lesz.

Az ESZH beszámolt arról, hogy 2013 decemberére a tagországok hivatalos nyelveit illetően valamennyi nyelvpár esetében bevezették a gépi fordítást, amely a nagyközönség számára is hozzáférhető az Espaceneten, a publikációs szerveren és a GPI-n keresztül, míg az elbírálók számára az EPOQUENet-en keresztül. Beszámoltak arról is, hogy 2014. március hónapjában átlagosan több mint 17 000 napi fordítást végeztek az előző rendszereken keresztül.

Az ESZH ismertette az *IT Roadmap* megvalósulásának állását. Az *IT Roadmap* előre láthatólag 2017-ben fejeződik be, mivel a megvalósítást elnyerő konzorcium legnagyobb cégét egy másik cég megvásárolta. Az ügykezelő rendszert fejlesztő cég ideiglenes kiválása késéseket okoz a megvalósításban. Ennek megfelelően prioritási rendet állítottak fel, hogy a projekt sikeresen megvalósulhasson.

A hatékonyság és a minőség javítása érdekében két fontos területre koncentrálnak. Az egyik a szabadalomengedélyezési eljárás újragondolása néhány feladat törlésével vagy automatizálásával, amelyet az elbírálói kapacitás bővítésével is támogatnak. A másik terület a keresőeszközök és az információmenedzsment fejlesztése.

Az ESZH beszámolt az Együttműködési Szabadalmi Osztályozás (*Cooperative Patent Classification, CPC*) osztályozási rendszer 2013. január 1-jei bevezetése óta eltelt időszak tapasztalatairól. Eddig hét alkalommal módosították az osztályozási sémát, legutoljára 2014.

március 12-én, míg a következő módosítást júniusban tervezik. A jövőben egy hónappal a bevezetés előtt publikálni fogják az új CPC-sémát. A CPC osztályozási rendszer egyre inkább nemzetközi fontosságúvá kezd válni, mivel a kínai, koreai, orosz és brazil hivatal is a CPC-t fogja használni a jövőben.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Szabadalmi Jogi Bizottságának (Committee on Patent Law, PLC) 44. ülése, München, május 15.

Az ülésen a jogi elnökhelyettes és a Szabadalmi Főosztály vezetője képviselte az SZTNH-t.

Az érdemi szabadalmi jogi harmonizáció SPLH – az ún. Tegernsee csoport végleges konszolidált jelentése

Az előhasználat (*prior users' rights*), a 18 hónapra történő közzététel, a türelmi idő és az ütköző bejelentések kezelése kapcsán született egyedi tanulmányokat a részt vevő hivatalok képviselői egyeztettek. Ennek eredményeként készült el a konszolidált jelentés, amely már az összevethető eredményeket tartalmazza közérthetőbb formában. Érthető módon a japán és az amerikai válaszadók többsége előnyben részesíti a türelmi idő intézményét. Európában kisebb a támogatottsága, sőt, a német hivatal felmérése azt mutatta, hogy a többség inkább a türelmi idő ellen van. Azok, akik támogatnák a türelmi idő bevezetését Európában, csak egy „*safety net*” jellegű türelmi időt látnának szívesen bizonyos garanciákkal és megszorításokkal, amely 6 hónapos időtartamot jelentene a bejelentési vagy elsőbbségi időpontot megelőzően. A 18 hónapra történő közzététel fontosságával a többség egyetértett. Csak kevesen jelezték, hogy hasznos volt számukra az a lehetőség, hogy a közzétételt mellőzték az amerikai eljárásban. Az ütköző bejelentések száma viszonylag csekély, de eltérő kimenetek tapasztalhatók a különböző országokban. A „*patent thickets*” kérdésköréről kiderült, hogy kevésbé jelent problémát az egyes technológiák (leginkább az informatika, telekommunikáció technológiák) hasznosítói számára, és leginkább az Egyesült Államokban tapasztalható.

Az ESZE Végrehajtási Szabályzatának javasolt módosításai

A dokumentum javaslata alapján az ESZE Végrehajtási Szabályzatának 125. és 126. szabályában a „*post*” kifejezés helyett a „*delivery services*” kifejezés alkalmazása kellően tág lehetőségeket biztosít a küldemények ügyfelek számára történő megküldéséhez. A konzisztencia megteremtése érdekében a 2.(1), a 41.(2)(c) és a 133.(1) szabályból törölnék a megfelelő részeket.

A technológia fejlődésével a hivatal is lépést tart, így pilot projekt keretében vizsgálják az elektronikus kommunikáció integrálását az ügymenetbe. Két év tesztelést követően gyűlt össze megfelelő tapasztalat az elektronikus visszaigazolásokkal illetően. Ennek megfelelően szükség van a papírdokumentumok visszaigazolására vonatkozó szabályokhoz hasonló sza-

bályok VSZ-be történő beépítésére az elektronikus kommunikáció esetében is. Az elektronikus kommunikáció során megküldött dokumentumok átvételének vélelmére vonatkozóan is a tíznapos szabályt alkalmazná a hivatal. A részletes szabályokat a VSZ 127. szabályban összegezték.

A hirdetményi úton történő közlés szabályait is kiterjesztenék az elektronikus iratokra, amelyhez a VSZ 129.(1) szabályt módosítanák értelemszerűen.

Eszmecsere a hiányzó részekkel kapcsolatos nemzeti hivatali gyakorlatokról

A Szabadalmi Jogi Szerződés (PLT) 5. cikkelyének (6)(a) bekezdése lehetőséget biztosít a bejelentő számára, hogy helyesbítse a leírás és a rajzok egyes részeit a hiányzó részek pótlásával. Erre a szabályzatban meghatározott idő áll rendelkezésére, és a bejelentési napot módosítja az ilyen jellegű pótlás. Ennek megfelelően mind a PCT-, mint az ESZE-szabályok kiegészítésre kerültek, és immár hat éve működik e szabályozás, amivel kevés esetben, de élnek a bejelentők. Abban a speciális esetben azonban, amikor az eredeti bejelentés hibásan történt, rossz dokumentum került benyújtásra az átvevőhivatalhoz, eltérések mutatkoznak az ügyek kezelésében.

A jogbiztonság és az egységes kezelés érdekében szükség van a PCT Végrehajtási Szabályzata 20. szabályának pontosítására, hogy elkerüljük az egyes átvevőhivatalok által követett joggyakorlatokból fakadó különbségeket. A Nemzetközi Iroda által megküldött felmérés eredményei alapján változhat a szabályozás, így egyértelművé válhat, hogy a hibás bejelentések esetében teljesen új dokumentum benyújtható-e, vagy sem. Ha mégis az a döntés születne, hogy benyújtható, rendezni kell azt a kérdést is, amikor a kutatás már elkészült az eredeti dokumentáció alapján. Ilyen esetben további kutatási díj megfizetésének bevezetésére lehet szükség.

A többség egyetértett az ESZH álláspontjával, azaz teljes dokumentumot ne lehessen hiányzó részként később benyújtani, illetve az elsőbbség igénylésének a napja csak későbbi lehet, mint az elsőbbség napja, és mivel nap a legkisebb időegység, amely szabályozásra került a Párizsi Unió Egyezményben és az ESZE-ben, ezért legalább egy nap különbséggel kell igényelni az elsőbbséget.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsa Albizottságának (Select Committee of the Administrative Council) 8. ülése, München, május 26–27.

Az ülésen a hivatal részéről az elnök és a Jogi és Nemzetközi Jogi osztály helyettes vezetője vett részt.

Az ülés napirendi pontjai között, egyebek mellett, az egységes hatályú európai szabadalmi rendszer (UPP) pénzügyi-költségvetési vonatkozásai közül a fenntartási díjak mértéke szerepelt, amit az ESZH négy prezentációja alapozott meg. Az ESZH elnöke méltatta a *Select Committee* eddigi munkáját, és úgy vélte, itt az ideje a pénzügyi kérdésekről való döntés elő-

készítésének. Alapvető célkitűzés, hogy az új rendszer hasznos és vállalkozásbarát legyen, ezért a túl magas díjmérték megengedhetetlen. Ugyanakkor a rendszernek önfinanszírozónak is kell lennie, és az ESZH semmilyen más forrásból nem támogathatja az egységes hatályú európai szabadalom adminisztrációját, a tagállamoknak pedig képesnek kell lenniük innovációs kapacitásuk fejlesztésére.

Az ESZH pénzügyekért felelős igazgatója elmondta, hogy az első prezentáció az 5. ülésen bemutatott szimulációk felülvizsgálatát valósítja meg, bevezetve a szabadalmas „optimális választásának” koncepcióját, valamint egy olyan érzékenységi vizsgálatot, amely a tiszta közgazdasági motívumokon túlmutató szempontokat tár fel.

Az ESZH szabadalmi jogért és nemzetközi ügyekért felelős igazgatója elmondta, hogy a második prezentáció a fenntartási díjakkal kapcsolatos szimulációk kapcsán figyelembe veendő szempontokat és kritériumokat veszi számba.

Az EU Bizottság képviselője bemutatta írásbeli észrevételeit az egységes hatályú európai szabadalom fenntartási díjaival kapcsolatban. A rendszer sikere múlik azon, hogy a díjak megfelelő szinten vannak-e meghatározva. A költségcsökkentéseknek nem szabad a fenntartási díjak növekedéséhez vezetnie, hanem azoknak a rendszer használóinál kell lecsapódniuk. A következtetések szerint Európa versenyképességének fokozása a cél, és ennek érdekében kell megfelelő egyensúlyt teremteni a különböző, egymással ellentétes hatást gyakorló szempontok között.

Az ESZH harmadik prezentációja a különböző díjmértékek szimulációját és ezeknek az ESZH költségvetésére gyakorolt hatását tartalmazta.

Az érzékenységi vizsgálatok tovább árnyalják a képet, és a nem csupán költséghatékonysági szempontok alapján döntő szabadalmasok viselkedését is figyelembe veszi az ESZH-ra gyakorolt pénzügyi hatások elemzésénél.

Az ESZH a negyedik prezentációban az egységes hatályú európai szabadalom penetrációs rátáival foglalkozott, és hogy ezek hogyan befolyásolják az egyes díjmérték-forgatókönyveknek az ESZH költségvetésére gyakorolt hatását. Erre a harmadik szintre azért van szükség, mert a szabadalmasok nem csupán költséghatékonysági szempontok alapján fognak dönteni (azaz nem mindenki igényel majd egységes hatályú európai szabadalmat, akinek a költségek alapján megérné, és olyanok is igényelni fogják, akiknek nem feltétlenül olcsóbb ez a megoldás) – és látni kell, melyek a valószínűbb és a kevésbé valószínű viselkedési minták. A prezentáció a főbb számokat egy összefoglaló táblázatban is megmutatta.

Ezt követően a SC elnöke egy első véleménycserére hívta fel a tagállamok képviselőit a prezentációkkal kapcsolatban, amely természetesen nem akadályozza, hogy a prezentációk vizsgálatát követően bármelyik tag vagy megfigyelő megtegye észrevételeit.

Az ESZH rámutatott, hogy a belépési költségeket csak a fenntartási díjak általi keresztfinanszírozással lehet viszonylag alacsonyan tartani. A költségvetési egyensúly elengedhetetlen. Az ESZSZ 38 egyenlő részes államból áll. Nem lehetséges, hogy az egységes hatályú európai szabadalommal kapcsolatos feladatok költségeinek a fedezése a megerősített

együttműködésben részt nem vevő országokat is terhelje. Ezen a ponton az ESZH nem tesz semmilyen konkrét javaslatot, csupán bemutatta, hogy milyen módszertannal számítja ki a forgatókönyvek költségvetési hatásait.

Az SC elnöke összefoglalójában elmondta, hogy az SC elismerte a prezentációk magas színvonalát, és a következő ülésen lesz lehetőség a részletes észrevételek megvitatására. A különböző forgatókönyvek és a feltételezések véleményezése szintén még csak ezután fog megtörténni.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának (Budget and Finance Committee, BFC) 108. ülése, München, május 27–28.

Az ülésen az SZTNH részéről a Gazdálkodási és Informatikai Főosztály vezetője vett részt.

Az egyik első napirendi pont keretében a tagállami kooperációról szóló előrehaladási jelentést a TOSC elnöke, valamint az ESZH egyik elnökhelyettese egészítette ki szóban. A kooperációs projekt éves költségvetése változatlan nominális szinten évi 13 millió euró volt, és lesz is a jövőben. A részprogramok közül az informatika 40%-kal részesül, és itt kisebb csökkenés mutatható be, ami egyes informatikai projektek lezárásának köszönhető. A hozzászólók a kooperáció folytatását szorgalmazták.

A témát a tagállami kooperáció ütemtervének aktualizálása keretében az ESZH elnöke folytatta. Felhívta a figyelmet a kooperációs költségvetés változatlan, 13 millió eurós összegére, az öt balkáni ország felzárkóztatására alkalmazandó integrációs csomagra, valamint a két kritérium alapján összeállított tagállami hozzájárulási listára, amely nem változott. Elhangzott, hogy az együttműködési támogatás feltételeit kétoldalú tárgyalások folyamán kívánják kialakítani.

Következő napirendként az IT-ütemterv (*IT roadmap*) aktualizálását az ESZH elnöke terjesztette elő részletesen, és egészítette azt ki. Annak két lényegi elemeként szoftverfejlesztési oldalról az áttevített szabadalommegadási folyamatot és az új kutatási eszközöket, míg a hardver oldaláról a személyi gépek felújítását és a hálózati nyomtatók cseréjét nevezte meg. Az előterjesztést a BFC egyhangúlag támogatta.

A 2013. évi költségvetési év számviteli adatairól, valamint a 2013. év önköltségi számairól szóló napirendi pontokat együtt tárgyalta meg a BFC. Az ESZH elnöke kiegészítésében kiemelte, hogy történelmi mértékű többletet értek el 2013-ban 317,4 millió euróval, ami 163,3 millió euróval magasabb, mint a tervezett. Az üzemi eredmény 42 millió euró lett szemben a tervezett +110,8 millió euróval, ami az IFRS-ben alkalmazott diszkontálási ráta megemlése miatt következett be. A negatívumot korigálták a pénzügyi és egyéb műveletek eredményei, így 557,8 millió euróval zárta az ESZH a 2013. évet.

A könyvvizsgáló jelentése a 2013. évi beszámolóról, és az észrevételekre adott elnöki válaszok
A könyvvizsgáló ismertette írásos jelentésének egyes részleteit. Elsőként emelte ki, hogy a beszámoló valós és megbízható képet ad az ESZH gazdálkodásáról, és teljesen megfelel az IFRS normáinak, így a véleményük záradékmentes. Megállapították, hogy a mérlegfőösszeg nő, ami a növekvő forgalom révén emelkedő kötelezettség- és követelésállomány következménye. Az RFPSS pénzügyi egyensúlya továbbra is erősen negatív a jövőbeni kötelezettségek számszerűsítése miatt, és évek óta először alakult ki negatív üzemi eredmény.

Az IT-vezető a könyvvizsgáló vonatkozó megjegyzésére válaszolva elmondta, jogos az észrevétel az IT-fejlesztési prioritások megváltozására vonatkozóan, de muszáj volt azt átalakítani a mindenki által tapasztalt újszerű és növekvő mértékű informatikai támadások miatt, amelyekre sem a technikai személyzet, sem a költségvetés nem volt felkészülve eredetileg, és amelyek most is jelen vannak a mindennapokban.

A 2015-ös költségvetés tervezésének alapvető feltételezései, számai

Az ESZH elnöke kiemelte az írásos előterjesztés legfontosabb elemeit, és elmondta, hogy a bevételeknél prudens, a kiadásoknál „optimista” módon terveztek, a növekvő minőségi és mennyiségi követelményekre pedig a lehetséges létszámátcsoportosításon túl a hatékonyság növelését adják válaszul.

A 2015-ös költségvetés bevételei „csak 11,1 millió euróval, viszont a kiadások főként a személyi jellegű kiadások miatt 71,2 millió euróval nőnek, ezért a működésből fakadó költségvetési többlet 60,1 millió euróval csökken az előző év előirányzatához képest. A beruházásokra 2015-ben 63,3 millió euróval több megy el főként az ingatlanokra szánt kiadások miatt, de ezzel együtt is a teljes költségvetés többletben marad 36,2 millió euróval (2014. évi terv: 159,8 millió euró).

Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsa Albizottságának (Select Committee of the Administrative Council, SC) 9. ülése, Hága, június 24.

Az ülésen a Jogi és Nemzetközi Főosztály helyettes vezetője és jogi ügyintézője képviselte a hivatalt.

Az SC elnöke elmondta, hogy az ülés napirendjén – a napirend és a 8. ülésről szóló emlékeztető elfogadásán túl – az egységes hatályú európai szabadalomra vonatkozó szabályzat véglegesítése, valamint a fenntartási díjak mértékére vonatkozó szimulációk további megvitatása szerepel, amellyel összefüggésben az ESZH az SC 8. ülése óta további két prezentációt készített. Ezt követően az egyes szabályokkal kapcsolatban mondták el észrevételeiket a résztvevők. A szabályzatról folytatott vita lezárásaként az SC elnöke elmondta, hogy bizonyos nyitott kérdésekkel sikerült elvi szinten megállapodni az 1–24. szabályról, ezek tekintetében további vita szükséges.

A fenntartási díjakról szóló szimulációkról folytatott vita bevezetőjében az SC elnöke elmondta, hogy az SC 8. ülésén bemutatott prezentációkra válaszul számos tagállam kérte, hogy az ESZH a négy és hat legtöbb hatályosítással rendelkező tagállamra vonatkozó szimulációkat is készítse el. Az ESZH szükség esetén további szimulációkat is készít, a cél mindenképpen az, hogy a lehető leggyorsabban a felhasználók számára pénzügyileg vonzó rendszer jöjjön létre, amely a nemzeti hivatalok számára is kiegyensúlyozott költségvetést biztosít.

Az ESZH pénzügyekért felelős igazgatója bemutatta a 8. ülésen ismertetett, a tisztán közgazdasági alapokon nyugvó döntést érzékenységi vizsgálattal árnyaló prezentációjának két bővített változatát.

Ezt követően a korábban írásbeli észrevételt tevők ismertették álláspontjukat. Az ESZH válaszában általános jelleggel elmondta, hogy a fő érvényesítendő szempont a költségvetési semlegesség: az egységes hatályú európai szabadalmak fenntartási díjából származó bevételek fedeznie kell a kiadásokat. Amennyiben növekszik a bevétel, „automatikusan” bekövetkezik a semlegesség, amint a költségeket fedező szintet érnek el a bevételek.

Az ezt követően kibontakozó vitában több delegáció határozottan ellenezte, hogy a privilegizált bejelentők díjkezdvezményben részesüljenek. Elmondták, hogy e bejelentői kör támogatására más gazdaságpolitikai eszközök alkalmasabbak, indokolatlanul megdrágítaná a többi bejelentő által fizetendő díjakat (ezáltal versenypolitikailag is kifogásolható), a privilegizált státusz vizsgálata tovább növelné az adminisztratív terheket, és alkalmat adna a visszaélésekre is. Megoldási javaslatként megfogalmazták, hogy eleve a privilegizált kör lehetőségeit szem előtt tartva határozzuk meg a fenntartási díjak mértékét.

Utolsó napirendi pontként az ESZH a nemzeti technika állása kiegészítő vizsgálatára vonatkozó jelenlegi terveket mutatta be. A problémát az jelenti, hogy, amennyiben az egységes hatály bejegyzése után válik ismertté a (teljes kiterjesztésű) technika állásához tartozó nemzeti szabadalmi bejelentés, az európai szabadalom – az egyik értelmezés szerint – onnantól nem rendelkezhet egységes hatállyal. Jelenleg nincs egységes álláspont ennek a helyzetnek a megoldására. Az ESZH gyakorlati javaslata a megadás előtt elvégzett kiegészítő vizsgálat. A – tervek szerint 2016-tól működő – rendszer alapja egy olyan, a nemzeti hivatalok által szolgáltatott adatokból összeállított elektronikus adatbázis, amely minden nemzeti szabadalmi bejelentést tartalmaz majd, kereshető gépi fordítással kiegészítve. A vizsgálatot az ESZH végzi majd, és várhatóan minimálisra szorítja az egységes hatály „ elvesztésének ” a kockázatát.

Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának (Administrative Council, AC) 140. ülése, Hága, június 25–26.

Az ESZH elnökének beszámolója

A kampányjellegűt sem nélkülözötte Benoît Battistelli (FR), az ESZH elnökének szokásos nyári beszámolója. Az ESZH működésében több pozitív trendet is jelzett, illetve elmondta, hogy ismét nőtt a bejelentések száma, beleértve a PCT-bejelentéseket, összességében

3,5%-kal a korábbi év hasonló időszakához képest. A szabadalmak közzétételéig átlagban összesen 42,8 hónap telik el. Kiemelte az ESZH fellebbezési tanácsának legutóbbi döntését, amely arról szólt, hogy Wim van der Eijk egyedi ügyekben nem vehet részt a tanács elnökeként, mert összeférhetetlen a hivatali hierarchiában betöltött szerepe, az ESZH irányítása terén ellátott adminisztratív feladatai miatt. Az ESZH elnöke jelezte, a megoldás az, hogy a továbbiakban a belső konzultációs fórumok munkájába nem vonják be. Mindazonáltal – az elnök értékelése szerint – ennek hosszú távú negatív következményei lesznek. A European Patent Network (EPN) és a kooperációs útiterv (*roadmap*) végrehajtása igen jól halad. Litvánia, Románia és Ukrajna nemzeti hivatalával írták alá a legújabb kétoldalú együttműködési terveket (*Bilateral Cooperation Plan*, BCP). Kiemelte a nemzetközi események közül az IP5 legutóbbi találkozóját júniusban, Koreában, amelyen az ipar is jelen volt. Az ESZH elnöke szerint ez elősegíti, hogy „*user driven*” projekteket támogassanak a nagy hivatalok. Ilyen a „*file wrapper*” is, amely a „*global dossier*” része. Az elnök elégedetten nyugtázta, hogy az ESZH a *file wrapper* projekttel kész, a többi hivatal még nem. Végül méltatta a *roadmap*ek végrehajtását, kiemelve az alapelvet, az *efficiency quality*-stratégiát.

Az AC napirendjén öt létező stratégia, ún. „*roadmap*” tekintetében szerepelt beszámoló. Ezek – a kooperáció, az informatika, a humán erőforrások, a minőség és az épületek tekintetében – azzal a kevéssé titkolt szándékkal kerültek napirendre, hogy az AC még részletesebb képet kapjon az ESZH elnökének munkájáról, illetve arról, hogy hol tart az egyes területeken tett ígérek megvalósítása. E dokumentumok egyben a további tervek kapcsán is tartalmazzanak javaslatokat, elképzeléseket, amelyeket az elnök nyilván csak mandátumának meghosszabbítása esetén tud végrehajtani. A delegációk üdvözlötték az elért eredményeket, és összességében elismerően szóltak az ESZH elnökének munkájáról.

Az AC ebben a hangulatban nagy többséggel döntött az Európai Szabadalmi Egyezmény 11. cikkének (1) és 35 cikkének (2) bekezdése alapján a 2010. július 1-jével hivatalba lépett Benoît Battistelli, az ESZH elnöke mandátumának – 2015. június 30-ától számított – három évvel történő meghosszabbításáról.

Az AC ezen az ülésén továbbá egyhangúlag újraválasztotta Európai Szabadalmi Szervezet Technikai és Ügyviteli Bizottságának elnökévé Josef Kratochvilt (Csehország) és elnökhelyettesévé Bucura Ionescut (Románia). Mandátumuk időtartama három év 2014. június 25-től kezdődően.

Az Európai Szabadalmi Akadémia (European Patent Academy, EPA) által szervezett szemináriumok és továbbképzések

Az EPA szervezésében 2014 első felében a következő külföldi szemináriumok és továbbképzések valósultak meg:

- Tisztaság és egység: a szabadalmi bejelentések elemzése, Pozsony, február 11–13. és München, március 31–április 2.;

- Patstat (szabadalmi statisztikák), Bécs, március 3–5.;
- EpoqueNet: hálózati kutatások, Hága, május 18–21.;
- Szellemitulajdon-értékelés és kommerzializáció: az ötletektől az üzletig, Athén, március 20–21.;
- Szabadalomkutatás, Bécs, március 31–április 3.;
- Újdonság és feltalálói lépés, München, április 2–4.;
- Hogyan értsük meg az ESZH kutatási jelentéseit és írásos véleményeit?, Róma, április 9–11.;
- A szabadalmi elbírálók és a szabadalmi ügyvivők/bejelentők közötti hatékony kommunikáció, Oslo, május 26–28.;
- Az Európai Szabadalmi Egyezmény 39. cikkének adminisztrációja, Párizs, június 11–12.;
- Gyógyszeripari találmányok, Varsó, június 24–26.

Egyéb ESZSZ-vonatkozású rendezvények

Az ESZSZ keretében a következő témájú rendezvények megrendezésére került sor 2014 első félévében, amelyeken az SZTNH munkatársai is részt vettek:

- az Európai Szabadalmi Akadémia kapcsolattartó személyeinek találkozója, München, március 11–12.;
- PATLIB-konferencia, Isztambul, május 15–16.;
- a kutatási tevékenységek harmonizációjára létrehozott állandó bizottság (PCHSA) munkacsoporti ülése, Bécs, május 21.;
- éves tagállami kooperációs ülés, Kréta, június 12–13.;
- az Európai Feltalálói Díj átadása, Berlin, június 17.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA SZELLEMI TULAJDONÉRT FELELŐS MUNKACSOPORTJAINAK MUNKÁJÁBAN, ILLETVE EGYÉB UNIÓS RENDEZVÉNYEKEN VALÓ RÉSZVÉTEL

Az SZTNH munkatársai továbbra is rendszeresen részt vettek a Brüsszelben, illetve az egyéb helyszíneken tartott munkacsoporti és szakértői üléseken, konferenciákon. Téma szerinti és időrendi csoportosításban az ülések a következők voltak:

- A védjegy barátai: Berlin, január 10., január 28., Brüsszel, január 15., április 10.,
- tanácsi munkacsoporti ülések védjegy témában: Brüsszel, január 15., február 5., február 27., március 12–13., április 10–11.; május 12., június 12–13.,
- tanácsi munkacsoporti ülések az üzleti titok témájában: Brüsszel, január 21., január 31.; február 14., február 26., március 10., április 10.,

- az Egységes Szabadalmi Bíróságról szóló megállapodás hatálybalépését követően a bíróság működésének haladéktalan megkezdése céljából teendő előkészítő lépések koordinálása érdekében létrehozott *Preparatory Committee* 5. ülése: Brüsszel, március 18.;
- a *Preparatory Committee* pénzügyi munkacsoportjának ülése: Párizs, január 30., Párizs, június 17–18.;
- tanácsi munkacsoporti ülések a szerzői jog témájában: Brüsszel, február 28., április 24–25., május 8., június 19–20.,
- a *Preparatory Committee* jogi munkacsoportjának ülése: Berlin, május 21.;
- a Szerzői Jogi Kapcsolattartó Bizottság ülése: Brüsszel, május 28.

AZ EURÓPAI UNIÓ BELSŐ PIACI HARMONIZÁCIÓS HIVATALÁVAL (BPHH) FOLYTATOTT EGYÜTTMŰKÖDÉS FŐBB ESEMÉNYEI

A BPHH 9. kapcsolattartó ülése a technikai együttműködésről, Alicante, február 20–21.

Az SZTNH részéről a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője és a Nemzetközi Védjegy Osztály elbírálója vett részt az ülésen.

Az ülést a BPHH jogi és nemzetközi igazgatóságának vezetője nyitotta meg és vezette le. Megnyitóbeszédében a BPHH stratégiai tervének végrehajtása körében értékelte a kapcsolattartó ülést, valamint az annak során részletesen ismertetett egyes programokat, amelyek fontos alkotórészei a BPHH és a tagállami hivatalok között létrejövő európai védjegy- és dizájnálózatnak.

A BPHH 2011–2015 időszakra felállított stratégiai tervének megvalósításáról a BPHH egyik munkatársa nyújtott áttekintést előadásában. Az időszak két stratégiai pillére a szervezetfejlesztés és a nemzetközi kapcsolatok erősítése. A programok kapcsán megjelölték az elérendő célokat is, és az előadó számot adott a már megvalósított elemekről. Az időszakra kijelölt három legfőbb célkitűzés részét képezi az erős és kreatív szervezet kiépítése, a BPHH hatósági munkájának minőségi javítása és a különböző gyakorlatokkal kapcsolatos konvergencia előmozdítása.

Ezt követően az Együttműködési Alap egyes programjainak az eredményei kerültek ismertetésre. Az előadó kiemelte a TMView és TMClass implementációk számának a növekedését, valamint a szoftvercsomag 2013-as sikeres megvalósítását, végül az e-filing több hivatalban végbement sikeres bevezetését hangsúlyozta. Tájékoztatta a plénumot, hogy az Együttműködési Alap projektjei közül a TMView a leginkább használt eszköz (kb. 550 000 kutatás történt a bevezetéstől számított egy éven belül), amelyet a TMClass (összesen kb. 300 000 kutatás december végéig), majd a DesignView követ.

Mindezek után az előadó áttért az egyes projektek üzemeltetése kapcsán felmerülő változáskezelési folyamat témájára, és ismertette a mechanizmus működését. Ennek kapcsán is

kiemelte, hogy a legfontosabb a szakértők közötti együttműködés, kapcsolattartás, ez már önmagában egy komoly érték, amit fenn kell tartani. Ezt követően felhívta a megjelentek figyelmét, hogy a nemzeti hivatalokban egy központi kapcsolattartót kell kijelölni, aki kezeli majd az eszközt.

Ezután a BPHH egyik munkatársa a konvergenciaprogram egyes projektjeinek állását ismertette előadásában. Előadta, hogy a konvergenciaprogram hét projektjéből három gyakorlatilag sikeresen befejeződött. 2014 közepére a Relatív kizáró okok – valószínűsíthető zavarok, a végére pedig az Abszolút kizáró okok – ábrás megjelölések projekt befejezése várható. A formatervezésiminta-oltalmakat érintő két projekt kapcsán kitért a minta grafikai ábrázolása, az ábrázolások, nézetek száma és a lemondás témáira, amelyek tekintetében a konvergencia szükségességét hangsúlyozta.

Következő napirendi pontként a BPHH további nemzetközi együttműködési tevékenysége került bemutatásra, így például a TMView, a TMClass és a DesignView kiterjesztése az EU-n kívüli államokra, majd az előadó rátért a TM5 együttműködésének ismertetésére. Kifejtette, hogy a legfőbb cél a különböző gyakorlatok, eljárások harmonizációja.

Az utolsó programpontja keretében a BPHH képviselője bemutatta a BPHH új weboldalát, kialakításának okait, az új elektronikus kommunikációs rendszert, az új online CTM/RCD kutatási felületet, az új esetjogkutató online felületet, valamint az új CTM e-filing rendszert. Rámutatott, hogy a felhasználóbarát jelleg növelése érdekében új kutatási paramétereket biztosítottak.

Ezután ismertették a Megfigyelőközpontnak az Európai Bizottsággal és az Europollal együttműködve kifejtett munkáját. Kifejtették, hogy a Megfigyelőközpont 2014–2018 időszakra felállított célkitűzései között szerepel – többek között a nemzetközi együttműködés, illetve a hálózat erősítése által – különböző eszközök és források létrehozása a szellemi tulajdon-védelmi jogsértések elleni harc erősítése érdekében, a szellemi tulajdon-tudatosság és a hamisítás, valamint kalózkodás negatív hatásai felismerésének erősítése, illetve különböző adatok és bizonyítékok nyújtása az effektív politikák támogatása céljából.

A BPHH Megfigyelőközpontja állami szektorbeli tagjainak ülése, Athén, április 2–4.

Az ülésen az SZTNH részéről a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője vett részt.

Elsőként a Megfigyelőközpont tevékenységét tekintették át a résztvevők. Az eddig elért eredményeket a Megfigyelőközpont igazgatója ismertette.

Ezután az Európai Bizottság előadása következett. A Bizottság képviselője az Európai Bizottság által kezdeményezett tevékenységeket ismertette. Áttekintést adott a szerzői jogi szabályok felülvizsgálatáról, illetve említést tett a különböző területekre vonatkozó kérdőívekről és azok eredményeinek értékeléséről. Elmondta, hogy egyetértési nyilatkozat született a jogosultak és a közvetítők között a hamis termékek online értékesítéséről. Az egyetértési nyilatkozatot szeretnék kiterjeszteni a hirdetőkre és a fizetési szolgáltatások nyújtóira is.

Kérdésre válaszolva a Megfigyelőközpont igazgatója a január 1-jétől hatályos új vámrendelettel kapcsolatban elmondta, hogy a tagállamok több cikk értelmezésével kapcsolatban keresték meg őket eddig. Nagy változást hozott szerinte ez az iparnak, és a vámosok is elégedettebbek, bár egy kissé korai látni a tényleges eredményeket. Jövő évtől egy központi rendszerben levő statisztikából több minden kiderül, és elemezni lehet az eredményeket már az év közepe-vége után.

Ezt követően a spanyol és a szlovák hivatal előadása hangzott el a hamisítás elleni küzdelem részét képező figyelemfelhívó kampányok áttekintéséről, illetve a tudatosságnövelés terén folyt pilot projektről.

Az ülés folytatásaként a BPHH részéről a tudatosságnövelésről szóló előadás hangzott el. A Megfigyelőközpont négy területre koncentrál: a fiatalok (15–24 évesek), a politikai döntéshozók, a kkv-k és a média. A legfontosabb célcsoportok fenti meghatározása mellett céljuk az érdekeltek bevonásával egy páneurópai kampány kezdeményezése nemzeti szintre kihelyezett szakértőkkel, majd a kampány eredményeinek mérése. A média vonatkozásában *mappinget*, *tréninget* és *workshopokat* terveznek, és kapcsolatépítésben gondolkodnak. A visszajelzésekből úgy tűnik, hogy nemzeti szinten ez a tevékenység nagyon nehezen működik. Emellett a médiapartnerség lehetőségei további feltérképezést igényelnek. Tájékoztatásul elmondta, hogy az Európai Bizottság Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóságával együttműködésben akcióterv van kidolgozás alatt az információáramlás javítására és a hálózatok optimalizálására.

A következő napirendi pont a jogérvényesítési adatbázisok témaköre volt. A BPHH képviselője elmondta, hogy az *Enforcement Database* egy IT-adatbázis, amely a jogalkalmazó szervek számára megkönnyíti a hamisítványok felismerését. Ingyenes, könnyen használható eszköz. A meglévő hivatalos regiszterekre (mint a *TMview* vagy a *DesignView*) épül, ezáltal könnyen ellenőrizhető az alapul szolgáló jog érvényes volta. A jogosultak kezdeményezésére kezdtek el kidolgozni az adatbázist. Emellett vámosokból álló munkacsoport vizsgálja meg a COPIS adatbázissal való összekapcsolás lehetőségét. Az eszközt az Europol is használja majd, és próbálja közvetíteni a tagállami rendőrök felé is, és egyben ösztönöz is annak használatára.

Említésre került az ACIST eszköz (*Anti-Counterfeiting Intelligence Support Tool*) is. Ez az eszköz elsősorban a vámosoknak szól, azonban a rendőröknek is hasznos: az adatgyűjtésben nyújt segítséget, különösen a hamisítással kapcsolatban. Minden tagállamtól elvárt a lefoglalási adatainak az ACIST-ba való beillesztése, mert 2014 végére a teljes adatállomány produkálása a cél. Harmonizált az adatgyűjtési, a jelentéskészítési rendszer, amely majd az analízist is lehetővé teszi.

Ezután következett a BPHH Akadémiájának bemutatása. Az eredmények és tervek ismertetése mellett elhangzott, hogy a BPHH és az Europol 2013 novemberében együttműködési megállapodást írt alá. Ennek keretében kérdőíveket küldtek ki a hatóságoknak és a magánszektornak, amelyekre 16 tagállam mellett számos magánszerv is válaszolt.

A BPHH 11. kapcsolattartó ülése a védjegyekről, Alicante, április 8–9.

Az ülésen a hivatal részéről a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője és a Nemzeti Védjegy Osztály vezetője vett részt.

Elsőként a CP1 számú, az osztályozás harmonizálásával kapcsolatos munkacsoportban elért eredményeket mutatták be. A munka célja elsősorban a C-307/10 IP Translator ítéletben definiált „kellően pontos és egyértelmű” kritériumok tartalommal való megtöltése a védjegyek árujegyzékeiben szereplő kifejezések elfogadhatósága kapcsán. A létrehozott közös osztályozási gyakorlat egyik fontos eszköze az ún. harmonizált adatbázis, ami az elfogadható kifejezéseket tartalmazza.

Ezt követően a CP3 számú projekt eredményeiről számolt be a munkacsoport egyik tagja. A munkacsoport először külön-külön vizsgált meg négy-négy szempontot a szó- és egyszerű ábrás elemekkel kapcsolatban: mikor fogadható el a megkülönböztetőképeség szempontjából, ha a szóelemhez különleges írásmód, szín, speciális elhelyezkedés vagy különleges írásjelek kapcsolódnak. Főszabály szerint ezek önmagukban nem biztosítanak kellő megkülönböztetőképeséget. Az ábrás elemek tekintetében a munkacsoport azt vizsgálta, hogy lajstromozható-e egy leíró szóelem egyszerű geometriai formákkal, az árut megjelenítő ábrával vagy a forgalomban szokásosan használt megjelöléssel. Önmagukban ezek az elemek általában szintén nem elfogadhatók.

Ezután a CP5 számú projekt eredményeinek bemutatása következett, amellyel kapcsolatban a munkacsoport befejezte a közös gyakorlat kialakítását. A közös elveket tartalmazó dokumentumon kívül rendelkezésre áll a kommunikációs és az implementációs stratégia is, hiszen a 11. védjegy-kapcsolattartó ülés plénumának a feladata, hogy döntsön arról, egyetért-e az elfogadott elvekkel, amelyek ezt követően terjeszthetők a BPHH Igazgatótanácsa elé végső jóváhagyásra. A munkacsoport arra vonatkozóan alakított ki közös gyakorlatot, hogy az összetéveszthetőség szempontjából milyen jelentőséggel bírnak a csekély megkülönböztetőképeségű vagy leíró elemek.

A BPHH munkatársa ezután a CP6-7 számú, a formatervezési mintákkal kapcsolatos konvergenciaprojektek jelenlegi állásáról számolt be. Már a munka kezdetén kiderült, hogy néhány hivatal jogi kötöttségek miatt nem tud majd ezekben részt venni. A CP6 projekt a minta megjelenítését érinti, a különböző nemzeti hivatalok gyakorlata ugyanis eltér abban, hogy mi tekinthető semleges háttérnek. A CP7 számú projekt pedig a termékmegnevezések harmonizációját tűzte ki célul. Mindkét esetben a munkacsoportok tevékenységük korai stádiumában vannak, így eredményekről még nem lehet beszélni.

A következő napirendi pont a *Central Team* működésének a bemutatása volt, amely a BPHH munkatársaiból és nemzeti szakértőkből áll. Feladatuk, hogy segítsék a nemzeti hivatalokat a konvergenciaprogramban elért eredmények gyakorlati megvalósításában. A BPHH továbbá bátorította az ügyfélszervezeteket, hogy osszák meg bármikor az ezzel kapcsolatos észrevételeiket.

Ezt követően az Együttműködési Alapban folyó munka jelenlegi állását mutatta be a BPHH képviselője, majd a BPHH Akadémiája és ezen belül a Megfigyelőközpont tevékenységének ismertetése következett.

A feltétlen kizáró okok tekintetében a BPHH tájékoztatást adott arról, hogy az érdemi vizsgálat újranyitásával kapcsolatban betették a hivatkozást az elbírálók útmutatójára. Az eljárással kapcsolatos észrevételek 56%-át elfogadták. A BPHH munkatársa hangsúlyozta, hogy a Módszertani útmutató véleményezése új folyamat, amelyet igyekeznek továbbfejleszteni.

A szellemi tulajdon-jogok jogérvényesítéséről szóló szeminárium, Bukarest, május 13–15.

A hivatal képviselőjében a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője és egyben a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület titkárhelyettese vett részt a szemináriumon.

Elsőként a Román Szerzői Jogi Hivatal elnökhelyettese adott áttekintést a szerzői jogi oltalomról, és ismertette a Románia előtt álló, az EU-s joganyag átültetéséből fakadó feladatokat, amelyek megegyeznek a magyar kötelezettségekkel.

A román Találmányok és Védjegyek Állami Hivatalának elnökhelyettese előadásában az iparjogvédelmi jogok rendszerét (a nemzeti rendszerek mellett létező európai és nemzetközi oltalmi rendszereket és azok együttélését) ismertette, áttekintve a nemzetközi és európai egyezmények hálóját is. Összegzésként az oltalom terjedelmének a jogosultak és a fogyasztók általi megismerését, valamint a hamisítás és bitorlás jogkövetkezményeinek ismeretét emelte ki olyanként, amely segíthet a hamisítás elleni eredményes küzdelemben és a hamisítás visszaszorításában.

A BPHH Akadémiájának munkatársa beszélt a közösségi védjegyrendszerről. Hangsúlyozta, hogy a közösségi oltalmak érvényesítése tekintetében is a nemzeti hatóságoknak kell eljárniuk a nemzeti oltalmakkal egyező struktúrában és módon, így nincs különbség a nemzeti és a közösségi oltalmak érvényesítése terén. Utalt a nemzetközi és/vagy európai szintű együttműködés szükségességére, tekintettel arra, lehet, hogy nem egyetlen nemzeti hatóság dolgozik az ügyön egyidejűleg, mert a leggyakrabban nemzetközi, határokon átnyúló vonatkozásai is vannak a jogsértésnek.

A BPHH Megfigyelőközpontjának munkatársa a Megfigyelőközpont 2013-as, „Európai polgárok és a szellemi tulajdon: észlelés, tudatosság és magatartás” című kutatási jelentésének adatait ismertette, és elmondta, hogy van már a hamisítás mennyiségi és minőségi elemzésére vonatkozó módszertan. Rámutatott, hogy a hamisítás társadalmi hatásaként a K+F-tevékenység hanyatlása is számottevő. Éppen ezért Európának erős szellemi tulajdonvédelmi rendszerre van szüksége innovációinak megőrzéséhez és versenyképessége fenntartásához a globális piacon.

A román ügyészség munkatársának előadása a jogérvényesítés alapkoncepcióját járta körül. A megfelelő jogérvényesítés jelentősége abban rejlik, hogy biztosítja a gazdasági nö-

vekedést, ösztönzi az innovációt és a versenyt, és gondoskodik a biztonsági követelmények betartásáról.

A rendezvényhez workshop is kapcsolódott, amelyen a különböző intézmények szerepét és az előttük álló kihívásokat mutatták be, illetve elhangzottak a munkacsoportok összefoglalói. A résztvevők három csoportba osztva vitatták meg és összegezték a kérdésekre adott válaszokat, amelyek a hatóságok közti együttműködésre, a nemzetközi és európai szervezetektől történő támogatás mikéntjére, az adott hatóságok által végzett tevékenységekre, a szellemitulajdon-jogok prioritására vonatkoztak.

A Megfigyelőközpont egyik képviselője annak felépítéséről, munkájáról adott áttekintést. Feladata egyrészt a Bizottság által megkezdett munka folytatása és a jövő megalapozása. Ismertetett két tanulmányt és beszélt a jogérvényesítési adatbázisról is.

A nemzetközi együttműködés jelentőségéről az Europol munkatársa beszélt. Rövid áttekintésben elmondta, hogy a szellemitulajdon-jogi jogsértésekkel 2008 óta foglalkoznak kiemelten; akkor a fókusz még a termékhamisításon és a kalózkodáson volt, a hangsúly azonban 2013 óta az egészség és a biztonság védelmére, a veszélyes vagy potenciálisan veszélyes termékekre helyeződött át. Ismertette, hogy az Europol milyen eszközökkel tudja segíteni a tagállami hatóságok tevékenységét, így pl. találkozók megszervezésével, mobil iroda felállításával, törvényszéki szakértők révén, oktatások és tanulmányutak szervezésével, figyelmeztető üzenetek küldésével, műveleti központtal.

A rendezvény utolsó előadását a román ügyészség munkatársa tartotta, aki a szellemitulajdon-jogi jogsértések felderítése és nyomozása tekintetében a legjobb gyakorlat modelljéhez szükséges elemeket ismertette, melyek az alábbiak: stratégia, központi irányítóegység (társhatóságok vezetői), speciális egység, központi adatbázis, ezeket segítő jogi szabályozás. Ezen összetevők nélkül a hatékony és eredményes hatósági fellépés nem valósulhat meg.

A BPHH Igazgatótanácsának (Administrative Board, AB) 47. ülése, a Költségvetési Bizottság (Budget Committee, BC) 45. ülése, az AB és a BC együttes ülése, Alicante, május 20–22.

Az SZTNH-t a jogi elnökhelyettes (mint az AB elnöke), a Védjegy és Mintaoltalmi Osztály vezetője és a Nemzeti Védjegy Osztály vezetője képviselte az üléseken.

Az AB 47. ülése

Először a BPHH elnökének kiválasztási eljárása került megvitatásra. A szabályok ismeretése és a hozzászólások után az AB egyhangúlag megszavazta a BPHH jelenlegi elnöke mandátumának meghosszabbítását 2015. október 1-jétől kezdődően. Az AB egyhangúlag döntött arról, hogy a mandátumhosszabbítási javaslatot az Európai Unió Tanácsa elé terjeszti.

A BPHH Módszertani útmutatójának (*Guidelines*) felülvizsgálatára vonatkozó eredmények megerősítése: a BPHH elnöke röviden ismertette az új munkamódszert, amelynek

lényege, hogy ciklusokban történik az egyes részek frissítése, és amelynek keretében a tagállamok véleményét, javaslatait is figyelembe veszik.

Ezután személyzeti és a BPHH működését érintő egyéb napirendi pontok következtek, illetve a résztvevők meghallgathatták a BPHH elnökének jövőbeli terveit is.

Az AB és a BC együttes ülése

Először a BPHH és a Megfigyelőközpont éves jelentését prezentálta a BPHH vezetése. A BPHH és a Megfigyelőközpont előző évi tevékenységének bemutatása körében a BPHH elnöke egy összefoglaló videót mutatott be. A tavalyi év során útjára indult a BPHH új honlapja is, amelynek a bevezetése nem volt zökkenőmentes, azonban a felmerülő problémákat igyekeztek mielőbb kiküszöbölni. A Megfigyelőközpont a tavalyi év során is számos rendezvényen igyekezett a hamisítás elleni küzdelemmel kapcsolatos tudatosságot növelni, valamint a szellemi tulajdon-intenzív ágazatokkal kapcsolatos tanulmány is elkészült.

A következő napirendi pont alatt a BPHH tevékenységének áttekintése következett a stratégiai terv és a legfontosabb tevékenységi mutatókat tartalmazó ún. *Balanced Scorecard* figyelembevételével. A beszámoló a 2013. év utolsó és a 2014. esztendő első negyedét érintette. A BPHH elnöke kiemelte, hogy a stratégiai terv 2011-es elindulása óta több mint 100 projekt jött létre annak megvalósítása érdekében.

Az ülés a fellebbezési tanácsok (*Boards of Appeal, BoA*) tevékenységének 2013. végi és 2014. eleji áttekintésével folytatódott. A BoA elnöke kifejtette, hogy a munkateher a 2012-es csökkenés után ismét növekedni kezdett, és 2013-ra újra elérte a 2011-es szintet. 2013-ban 2602 fellebbezés érkezett, ami 11%-os emelkedést jelent. A mediációs tevékenységgel kapcsolatban kiemelte, hogy öt ügy zárult le, amelyből négy eredményes volt. Megköszönte a brit hivatalnak az együttműködés keretében nyújtott támogatást. Az Európai Bíróság előtti ügyek száma 9,6%-kal nőtt 2012-ben, 2013-ban pedig 11,7%-kal, amely arány 2014-ben stabilizálódott. A BoA döntéseinek megerősítési aránya 86,5%-ra nőtt, 2014-ben pedig ez az arány 90,9%-ra ugrott.

Ezután a BPHH elnöke röviden összefoglalta az Együttműködési Alap informatikai eszközeivel kapcsolatos implementációk számát, és kiemelte a konvergenciaprojektek jelentőségét, valamint megemlítette, hogy két új munkacsoport jött létre a formatervezésimintatartalom terén is. Az informatikai eszközök kapcsán hangsúlyozta, hogy az elektronikus kommunikáció az ügyek jelentős részében jól működik, azonban a terjedelmes bizonyítás digitalizálása nagy munkateher, illetve problémát jelent. Ezért bátorítják az ügyfeleket, hogy minél több dokumentumot elektronikus úton nyújtsanak be. Ezt követően a *TMView* és a *DesignView* anyagi használat kapcsolatos elemzést mutatott be, majd a nemzetközi együttműködés formáiról számolt be.

Ezt követően a jogalkotási javaslat megtárgyalása következett. A Bizottság röviden áttekintést adott az eddigi legfontosabb történésekről, és kiemelte a legvitatottabb kérdéseket.

Összességében elégedettségét fejezte ki a dosszié görög elnökség alatt történt előrehaladásával kapcsolatban, és várja az együttműködést az olasz elnökséggel is.

A következő napirendi pont alatt a BPHH elnöke a költségvetési fegyelemmel kapcsolatos intézményközi együttműködést ismertette. Az AB és a BC a legutóbbi együttes ülésén befagyasztotta a BPHH ún. *Establishment Plan*jének végrehajtását, hogy a kérdést a következő ülésen újra megvizsgálja.

A BC 45. ülése

Először a BPHH elnöke és a BPHH egyik munkatársa ismertette a 2012-es költségvetés végrehajtásának legfontosabb részleteit. Kiemelték, hogy a 2012/2013-as időszakban nagy volt a maradványátvitel aránya, amely 36,7 millió eurót tett ki, ez a 2012-es költségvetés 19%-a.

A következő napirendi pont keretében a BPHH elnöke beszámolt a 2013-as költségvetés kulcsszámairól. A költségvetési hiány a tervezettnél kevesebb lett, 19,6 millió euró az eredetileg betervezett 35,9 millióhoz képest. A 2013-as költségvetés végrehajtásának végső eredménye – az áthozott 6 millió eurós maradványt is figyelembe véve – végül -13,6 millió euró lett. A bevételek összege 4,6%-kal több volt ugyanis a tervezettnél, aminek oka, hogy az év során a vártnál jóval több bejelentési díj érkezett a tervezettnél magasabb bejelentési és megújítási arány hatására. A kamatokból befolyt bevétel ugyanakkor 0,2 millióval kevesebb volt a tavalyi évben. A 2013-as tervezett kiadások összege 216,6 millió euró, amelyből 208,6 milliót teljesítettek. A személyi kiadások az előirányzottaknál kevesebb összeget tettek ki, ugyanakkor a működési kiadások 4,1 millióval emelkedtek. A 2013/2013-as átvitel pedig 6 milliós összegben határozható meg, amely a megelőző évihez képest magasabbnak tekinthető. A BPHH a 2013. év végig 32 költségvetési transzfert teljesített, ami 7,2%-os növekedést jelent a korábbi adatokhoz képest.

A 2014-es év költségvetése: a BPHH elnöke az első negyedév számait mutatta be. A teljes évre tervezett 194,2 millió euró bevétel 22,3%-a érkezett be eddig, ami a vártnál kevesebb, azonban ennek fő oka a madridi bejelentési díjak rögzítésénél tapasztalt technikai probléma. Ezután a stratégiai terv költségvetési vonatkozásai kerültek bemutatásra: a tervezett kiadás 175,2 millió a 2012–2015-ös időszakban, amelynek 36%-a 2014-ben merül fel.

A 2015-re tervezett költségvetési bevétel: várhatóan 208,6 millió euró lesz, amely 14,4 milliós emelkedést jelent, a kiadás pedig 386,7 millió. A teljes költségvetési eredmény összege tehát -56,8 millió eurót tesz majd ki. A bevételemelkedés nagy részét továbbra is a védjegybejelentések számának 5%-os növekedése teszi ki, valamint 55%-os megújítási arányt várnak védjegyterületen. A formatervezésiminta-oltalom körében 4,6%-os növekedés várható.

A BPHH mediációs konferenciája, Alicante, május 29–30.

Az ülésen a hivatal részéről a jogi elnökhelyettes, a Nemzeti Védjegy Osztály vezetője és a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője vett részt.

A konferencia első napján a résztvevők a nyitóbeszédet követően különböző előadásokat hallgathattak meg a mediációról szóló uniós irányelvvel, a mediáció gyakorlati kérdéseivel és annak más eljárásokhoz képest tapasztalható különbségeivel kapcsolatban.

A konferenciát a BPHH elnöke nyitotta meg, aki beszédében a modern és hatékony eszköznek ítélt mediációs szolgáltatás megálmodását és kiépítését hangsúlyozta, emellett felajánlotta a BPHH és az általa foglalkoztatott 28 tapasztalt mediátor segítségét.

Az SZTNH jogi elnökhelyettese, dr. Ficsor Mihály az AB elnökeként beszámolt a mediáció iránti érdeklődés növekedéséről, amely érezhető volt a legutóbbi igazgatótanácsi ülésen is, ahol a fellebbezési tanácsok tevékenységének megvitatása során több kérdés érkezett a mediációval, mint a fellebbezési tanácsok összes eljárásával kapcsolatban. Emellett rávilágított a mediáció előnyeire, amelyek egyik legjelentősebb aspektusa az, hogy a mediációs eljárás a kiszámíthatóságot a rugalmassággal kombinálja.

Az EU mediációsirányelv-szekciójában a Nemzetközi Mediációs Intézet igazgatója általánosságban beszélt a mediációról. Különösen a határokon átnyúló viták számának emelkedése és összetett volta indokolta a mediációs irányelv létrejöttét. Még mindig problémaként jelentkezik az információ hiánya: gyakran még a jogászok sem ismerik a mediáció szerepét, jelentőségét, szabályozottságát, amely szerint egy harmadik, semleges fél segíti a megállapodást az adatok és az ügy bizalmas kezelése mellett.

A panelbeszélgetést követő kérdések a bírósághoz való jog biztosításának kérdésére irányultak a mediáció kötelező előírása esetén, illetve az EU szabályozásának terjedelmére vonatkoztak. Abban a kérdésben, hogy az EU meddig menjen el a mediáció szabályozása területén, még nincs pontos válasz, az biztos, hogy szükség van arra, hogy az EU tovább támogassa az informálódást ezen a területen is.

A „Mediáció a gyakorlatban” szekciójának egyik előadásában a WIPO Mediációs Központjának egyik munkatársa a WIPO vitarendezési gyakorlatát, tárgykörét, definícióit mutatta be. Említése szerint a mediáció során elért egyezség általában szerződés módjára hajtható végre. Leggyakrabban szabadalmakkal, IT-joggal és védjeggyel kapcsolatosak a közvetítői eljárások.

„A mediáció összehasonlítása más vitarendezési formákkal” szekció előadásai között szerepelt a Vitarendezés Nemzetközi Központja (*International Centre for Dispute Resolution*) elnökhelyettesének előadása. Kiemelte, hogy a vonatkozó jogi rendelkezéseket célszerű együtt és nem elszigetelve szemlélni. Felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy minden vitaszonylat és vita más, a sikeres vállalkozásoknak egész portfóliójuk van a konfliktusok kezelésére.

A konferencia második napján a résztvevők délelőtt előadásokat hallgathattak meg, majd később párhuzamos programok közül lehetett választani, továbbá a BPHH fellebbezési tanácsainak elnöke a nemzeti hivatalok képviselőit egy külön egyeztetésre is meghívta. A találkozó napirendjén szerepelt a jövőbeni együttműködés a nemzeti hivatalok mediátoraival, együttműködés a mediátorképzés területén és az együttműködés egyéb lehetséges területei.

Ezt követően a konferencia zárásaként egy gyakorlati bemutató következett a mediáció különböző fázisairól: egy kitalált ügyben, előre megadott szereposztásban.

KÉT- ÉS TÖBBOLDALÚ HIVATALKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉG

A Visegrádi Szabadalmi Intézet szakértői megbeszéléseire január 16-án Varsóban (2. ülés), február 26-án Prágában (3. ülés) és április 29-én Besztercebányán (4. ülés) került sor.

Április 1–3. között Szingapúrban az SZTNH és a Szingapúri Szellemitulajdon-védelmi Hivatal között folytak megbeszélések, illetve előadások hangzottak el a szingapúri felhasználók számára.

Április 10-én az SZTNH-ba látogatott a Japán Szabadalmi Hivatal nemzetközi kapcsolatokért felelős igazgatója, a Japán Külkereskedelmi Szervezet európai igazgatója és a budapesti Japán Nagykövetség egyik munkatársa.

Április 17–18. között az SZTNH tanulmányút keretében fogadta a Moldovai Köztársaság szellemitulajdon-védelemmel foglalkozó hatóságai képviselőinek delegációját.

Június 4–6. között a csehországi Lednicében került sor a kibővített visegrádországi-csoport szellemitulajdon-védelmi hivatalai vezetőinek találkozására.

Június 30. és július 4. között a BPHH munkatársai látogattak az SZTNH-ba, ennek keretében bemutattak két szoftvercsomagot, illetve megbeszélést folytattak a hivatal munkatársaival.

AZ SZTNH KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL MEGVALÓSULT, A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

Nemzetközi konferencia az Egységes Szabadalmi Bíróság budapesti képzési központjának megnyitása alkalmából

Az Egységes Szabadalmi Bíróság (ESZB) szabadalmi bíráinak képzését koordináló Képzési Központ megnyitása alkalmából március 13–14. között Budapesten nemzetközi konferencia került megrendezésre a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, az Európai Szabadalmi Hivatal és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala közös szervezésében.

A konferenciát dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter nyitotta meg. Beszédet mondott dr. Cséfalvay Zoltán parlamenti és gazdaságstratégiaért felelős államtitkár, Benoît Battistelli, az Európai Szabadalmi Hivatal elnöke, António Campinos, a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal elnöke, valamint előadást tartottak a nemzeti, regionális és nemzetközi szellemitulajdon-védelmi intézmények, bírói egyesületek és egyetemek képviselői. A konferencia első napját az Egységes Szabadalmi Bíróságról szóló általános ismertetőnek, az ESZB-t előkészítő bizottság munkájának, valamint az EU-tagállamokban

jelenleg folyó bíróképzési gyakorlatnak szentelték a szervezők. A második nap az ESZB ún. *Preparatory Committee*-jének munkájáról adott áttekintést, és eszmecsere-t biztosított az ESZB-bírók képzési tervébe illeszthető szakmai tartalomról.

A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS EGYÉB NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEN VALÓ HIVATALI RÉSZVÉTEL

Az SZTNH munkatársai az év első felében is számos alkalommal képviselték a hivatalt különböző szakmai konferenciákon és üléseken. A jelentősebb rendezvények a következők voltak:

- IPorta-megbeszélés, Brüsszel, január 15–16.;
- Eurodesign Konzorcium workshop, Brüsszel, február 12-13.;
- az Európai Jogi Akadémia konferenciája a földrajzi árujelzőkről, Trier, március 21-22.;
- az Európai Dizájnszövetségek Hivatalának (BEDA) éves közgyűlése, Bécs, március 21–22.;
- a Görög Iparjogvédelmi Szervezet és a Szellemi Tulajdon Világszervezete által közösen szervezett „Szellemi tulajdon és egészségügyi innováció” elnevezésű konferencia, Athén, április 29.;
- szerzői jogi konferencia az EU-elnökség keretében, Athén, június 6.;
- konferencia a védjegyekről és a hamisítás elleni intézkedésekről, Athén, június 18.;
- IPorta-workshop, Alicante, június 26–27.